

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAIŠVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 19, 1987

Nr. 226

„LKB Kronika“ Nr. 73

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Žinios iš vyskupijų

LTSR Ministrų Tarybai
LTSR Švietimo Ministerijai
Klaipėdos rajono vykdomajam komitetui

Klaipėdos rajono laikraščio „Banga“ redakcijai

Nuorašas: Tėsių vyskupijai Antanui Vaičiui

Kun. Antano Šeškevičiaus, Kazio, ir Klaipėdos raj. Gargždų parapijos tikintiejių

Pareiškimas

Pagal Konstitucijos teikiamą sąžinės laisvę (50 str.) visi mokytojai ir tarnautojai nebijo eiti į bažnyčią, moksleiviai nebūtų persekiojami už bažnyčios lankymą, jų prievarta nerašytų į ateistines organizacijas, tikintieji galėtų laisvai palydėti savo mirusiuosius į kapines, kunigai galėtų laisvai mokyti vaikus katekizmo ir per išitus metus dėstyti religiją moksleiviams bažnyčiose, tikintieji galėtų statyti bažnyčias ir turėti savo radiją bei daug kitų teisių... Tiesa, kitos socialinės respublikos turi tokias teises, tik ne mes.

Sekretorė nesiorientuoja nei Konstitucijoje, nei gyvenime. Ji gerai žino, kad tikintis mokytojas negali viešai pasirodyti bažnyčioje, jei dar nori ir toliau mokytojauti, todėl mokytojai vyksta, kiek imanoma toliau į kitas parapijas, kur jų niekas nepažįsta. Moksleiviai bent per atostogas išdrįsta ateiti į bažnyčią. Kartą mokinukės pasakojo vienam kunigui: „Mūsų mokytoja grietžtai draudžia mums tikėti į Dievą“. O kiek tokių atvejų yra! Ne viena mokytoja buvo atleista iš darbo

dėl tikėjimo. Viena gatvės šlavėja, kuri valė šaligatvį prie Gargždų partijos rūmų, vedavosi savo vaikus į bažnyčią. Kai apie tai sužinojo saugumas, jai taip prigrasino, kad pati nebeina į bažnyčią ir vaikų neleidžia. Už duonos kąsnį žmogus verčiamas atsisakyti tikėjimo. Štai tau ir sąžinės laisvė, kurią garantuoja Konstitucija! Jei jau su gatvės šlavėja taip elgiamasi, tai su kitais darbininkais ar tarnautojais tuo labiau; ir visi tai žino, niekam ne paslaptis.

Atėmė Vilniaus Katedrą, Šv. Kazimiero bažnyčią pavertė ateizmo muziejumi, daug bažnyčių visiškai uždarė, Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčią pavertė filharmonijos sale: gargždiečiai vargsta bažnytelėj-barake, o pasistatyti naują ar seną patobulinti valdžia neleidžia. Tikintiesiems ne tik neleidžiama nusipirkti autobusą pagyvenusiems žmonėms nuvežti į bažnyčią, bet ir jo išsinuomoti. Ir kaip naiviai tuomet atrodė sekretorės žodžiai: „Niekur net mažiausia dalele tikintysis neišskiriamas nuo netikintiejo“.

(Bus daugiau)

Reikalauja sugrąžinti Vilniaus katedrą

Washingtonas. — Jungtinių Amerikos Valstijų Atstovų Rūmams yra įteikta rezoliucija, kuria Sovietų Sąjungos valdžia yra raginama Vilniaus katedrą sugrąžinti tikintiesiems dar prieš Lietuvos krikščionybės jubiliejinių metų užbaigimą. Rezoliucijoje, kurios projektą parengė ir Atstovų rūmams pateikė demokratas kongresmenas Robert Borski, atkreipiamas dėmesys, kad Vilniaus katedra yra Lietuvos krikščionybės lopšys, kad ji buvo sovietinės valdžios 37 metų atimta iš tikintiejių ir paversta meno galerija bei koncertų sale, kad Lietuvos katalikai įvairiomis peticijomis pakartotinai prašė valdžią katedrą jiems sugrąžinti, bet kad valdžia į šiuos prašymus iki šiol nereagavo.

Sovietinė valdžia tad yra raginama atitaisyti Lietuvos katalikams padarytą skriaudą nedelsiant jiems sugrąžinant Vilniaus katedrą. Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas, vyriausybė ir Kongresas yra kviečiami Vilniaus katedros grąžinimo klausimą primygtinai išskirti sovietams.

Tautinė šventovė

Užsienio spaudos agentūros, informuodamos apie Amerikos Atstovų Rūmams pateiktą rezoliuciją dėl Vilniaus katedros sugrąžinimo tikintiesiems, pabrėžia, kad ši bažnyčia yra

laikoma Lietuvos tautine šventove: ji buvo pradėta statyti kaip tik tuo metu, kai lietuviai atsivertė krikščionybę, joje buvo saugojami lietuvių tautos dangiškojo globėjo švento Kazimiero ir Didžiojo kunigaikščio Vytauto palaikai. Agentūros primena, kad be Vilniaus katedros dar dvi kitos Lietuvos katalikams ypatingai brangios bažnyčios buvo valdžios konfiskuotos ir tebera naudojamos pasaulietiniams tikslams: Tai Švento Kazimiero bažnyčia Vilniuje, paversta ateistiniu muziejumi, ir Taikos Karalienės bažnyčia Klaipėdoje, dabar naudojama kaip koncertų salė. Dėl abiejų bažnyčių sugrąžinimo Lietuvos tikintieji pakartotinai kreipėsi į sovietinę valdžią. Taikos Karalienės bažnyčią Klaipėdoje valdžia pagaliau sutiko grąžinti laike dviejų metų, bet tikintieji Lietuvoje, pastebė agentūros, nėra tikri, kad valdžia ištesės duotą pažadą, numatytą laiku sugrąžinant konfiskuotąją bažnyčią.

Mirė nuo psichotropinių vaistų

Maskva. — Vakarus pasiekusiomis žiniomis, Yerevano psichiatrinėje ligoninėje, Sovietų Sąjungoje, mirė čia kalintas Hare Krišna sektos narys armenas Zhamkočyan. Kaip praneša užsienio spaudos

Atstovų rūmų speakeris Jim Wright klausosi Valstybės sekretoriaus George Shultzo, dešinėje, skaitomo šėsiu punktų susitarimo, kuris liečia Centro Amerikos taikos planą. Susitarimas įvyko, kai buvęs demokratų partijos pirmininkas Robert Strauss, kairėje, juos suvedė pasitarimui, kai speakeris pradėjo kisti į užsienio politikos reikalus.

Kongresas kviečia kalbėti Gorbačiova

Washingtonas. — JAV Kongreso vadai atsiskė dešimtmėčių tradicijos, kviesdami Sovietų Komunistų Partijos sekretorių M. Gorbačiova pasakyti kalbą Kongrese, kai jis atvyks į Ameriką pasitarimams su prezidentu.

Jei Gorbačiovas sutiks, kas yra beveik tikra, jis bus pirmasis komunistinės valstybės galva, kuris turės tokia garbę, kuri paprastai yra suteikiama tik Amerikos sąjungininkų vyriausybės galvoms.

Paskelbė, negavę sutikimo

Baltieji rūmai praneša, kad tas pakvietimas turi būti surištas su Sovietų sutikimu leisti Amerikos prezidentui kalbėti be cenzūros Sovietų Sąjungos žmoniems per televiziją. Prezidentas kalbėtų 30 minučių ir nebūtina tu po pačiu metu, galima būtų ir po viršūnių konferencijos. Senato vadai ir Baltieji rūmai buvo nustebe, ir kai kurie susinervinę, kai tai buvo speakerio paskelbta, net dar negavus Gorbačiovo sutikimo. Kai Administracijos laikysena tuo klausimu nebuvo visai išreikšėjusi, tai speakerio padėjėjas Wilson Morris paskelbė, kad tas jungtinis Kongreso posėdis išklaustų Gorbačiovo kalbą jau nustatytą — gruodžio 9 d. ir 9 val. ryto.

Jungtinio posėdžio dalyviai

Jungtiniame Kongreso posėdyje dalyvauja prezidento kabinetas, Jungtinio štabo viršininkai, Vyriausias Teismas ir diplomatinis korpusas Washingtono. Kitų valstybių vadai visoje Amerikos istorijoje į tokį posėdį

agentūros, mirties priežastis — intensyvi terapija psichotropiniais vaistais. Armėnijos televizija, nutylėdama tikrasias mirties priežastis, buvo pranešusi, kad Zhamkočyan mirė nuo tariamų bado streiko padarinių. Yerevano psichiatrinėje yra kalinamas ir kitas Hare Krišna sektos narys Saakyan, kuris yra gydomas nuo tariamos šizofrenijos.

tebuvo pakviesti tik 70 kartų. Bet jungtinė Kongreso sesija yra tada, kai dalyvauja Atstovų rūmų nariai ir Senatą, įskaitant ir prezidentą.

Sužinota, kad jau praėjusiais metais Senato daugumos vadas Robert Byrd pasiūlė tokį planą ir tai buvo diskutuota su Baltųjų rūmų štabo viršininku Howard Baker ir sovietų ambasadoriumi Yuri Dubinin. Sakoma, jei Gorbačiovas sutiks kalbėti, tai padės greičiau ratifikuoti būsimąją raketų sunaikinimo sutartį.

Genevoje sovietų pasitarimų delegacijos vadovas Yuli Vorontsov antradienį pasakė

kad sutartis bus baigta šį pirmadienį. Jis tai pranešė po susitikimo su Amerikos delegacijos vadu Max Kampelman. Kai vyks viršūnių konferencija, vieną vakarą bus valstybiniai pietūs Gorbačioviui pagerbti Baltuosiuose rūmuose, o sekantį vakarą Reaganui pagerbti Sovietų Sąjungos ambasadoje.

Ukrainiečių protestas

Philadelphia. — Ukrainiečių žmogaus teisių komitetas ruošiasi didžiulei demonstracijai, kuri bus gruodžio 7 d. Washingtono, kai sovietų Gorbačiovas susitiks su prezidentu Reaganu.

Demonstracijos tikslas yra parodyti Gorbačioviui, jog „glasnost“ ir „perestroika“ yra tik bevertis mirazas, nes tebesitėsia sovietų vykdomi areštai ir sulaiškymai ukrainiečių politinių disidentų ir jų tikintiejių; tebesitėsia Ukrainiečių Bažnyčios persekiojimai ir tebesitėsia ukrainiečių tautos rusifikacija.

Demonstracija prasidės 1 val. popiet prieš Ševčenkos paminklo. Ten bus atlikta tam tikslui skirta programa. Po kalbų bus žygiuojami ir sovietų ambasados pusė, kiek leidžia sostinės įstatymai.

Visos ukrainiečių organizacijos yra įpareigosotos šioje demonstracijoje dalyvauti.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Jeruzalės spauda rašo, jog žymusis liudininkas Nikolajus Tolstojus, kuris baigė liudyti Demjanjuko teisme, yra garsiojo rusų rašytojo Leono Tolstojaus ainis.

— Italijoje susidarė vyriausybės krizė, kai 15 savačių senumo Giovanni Gorja vyriausybę įteikė savo rezignaciją prezidentui Cossiga. Manoma, kad bus pavesta vėl jam sudaryti vyriausybę.

— Maniloje sekmadienį buvo suimtas uždraustos Komunistų partijos vicesektorius Juanito Rivera. Jis laikomas politinių žudynių specialistu.

— Lenkijoje komunistų oficiali spauda paskelbė, kad kitais metais bus pakeltos kainos maisto produktams 110%, o šilumai ir nuomoms 200%. Tai esą reikalinga pagal naują vyriausybės ekonomijos planą.

— Washingtono Gynybos departamentas paskelbė, jog Sovietų Sąjunga paskutiniam dešimtmetyje išleido 80 milijonų dolerių kariškiams erdvės programų reikalams.

— Des Moines spauda paskelbė, jog lowos pravestuose tyrinėjimuose demokratų saraše i prezidentus vyruoja Paul Simon, o respublikonų saraše Robert Dole.

— Belgrade žmonės supirkinėja maistą ir kitas gėrybes, kai vyriausybė pranešė, jog bus pakeltos kainos kai kurioms prekėms 30% ir 70%.

— Varšuvoje policija išlaužė buto duris ir ištempė 16 lenkų, kurie buvo susirinkę įsteigti naują Lenkijos Socialistų partiją. Jie buvo pasikvietę žurnalistus painformuoti apie įvykį. Aštuoni Vakarų žurnalistai ir vienas Australijos diplomatas buvo sulauktyti. Saugumas atvyko nepaženklintose mašinos, nutraukė elektros srovę ir įsilaužė į butą, kur vyko susirinkimas.

— Pakistanas pasiūlė Jungtinėms Tautoms priimti rezoliuciją, kad Sovietų Sąjunga privalo išvežti savo karines pajėgas iš Afganistano.

Kas veda Amerikos užsienio politiką

Prezidento pastabos speakeriui

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas padarė didelį priekaištą Atstovų rūmų speakeriui Jim Wright už tai, kad jis asmeniškai emėsi pasiūlyti planą Nikaragvos taikai, sakydamas, jog šis jo žygis nepateisinamas, nes sudarė sąmyšį, nežinia, kas yra atsakingas už Amerikos užsienio politikos vedimą. Wright j tai atsakė, kad jis tik atliko savo pareigą kaip Atstovų rūmų speakeris. Tačiau spauda pažymi, kad nė vienas speakeris nebandė vesti užsienio reikalų be prezidento ir Valstybės sekretoriaus sutikimo.

Baltųjų rūmų spaudos sekretorius, pranešdamas apie įvykusį prez. Reagano ir Jim Wright pasimatymą šią savaitę, kuriame prezidentas nurodė, jog bet koks Kongreso narys, jei jis be administracijos sutikimo ir nurodymų pradeda pasitarimus su užsienio valstybės vyriausybe, padaro dažnai kenksmingą veiksmą.

Speakerio ambicija

Speakeris Wright pripažino, kad yra įsitempimas tarp jo ir Baltųjų rūmų, bet jis mano, jog Administracija traktuoja Centro Amerikos valstybes žemesnėmis valstybėmis. Jis pasakė, jog niekas iš Administracijos jam nesakė specialiai, kad jis negali kalbėtis su Nikaragvos atstovais, nes „jei aš esu speakeris, aš galiu būti lygioje pozicijoje ir kalbėtis su jais“, pasakė spaudai pats Wright.

Rūšioji sesija

Tą pasitarimą spaudos sekretorius Fitzwater charakterizavo „rūšcia sesija“, kuri tęsėsi 40 minučių tarp Wright, Reagano, viceprezidento Bush, Valstybės sekretoriaus ir dar kitų asmenų. Wright gi paminėjo, jog kai kas Administracijoje nenori, kad būtų taika Centro Amerikoje. Fitzwater pasakė, jog prezidentas pareiškė susirūpinimą speakerio role, kai jis įsikisio į Nikaragvos reikalą, kuris esmėje turėtų būti sandinistų vyriausybės ir Nikaragvos rezistencijos dalykas susitarti dėl paliaubų.

Wright pats paprašė vizito pas prezidentą, kadangi jis buvo griežtai respublikonų kritikuojamas už pasimatymą su Nikaragvos sandinistų prezidentu Ortega. Praėjusią savaitę Wright susitiko su Ortega ir kai kuriais Contras vadais ir kardinolu Obando y Bravo.

Nurodymai kardinolui

Ortega ir Wright pranešė sutartą 11-kos punktų paliaubų planą ir liepė, kad kardinolas, būdamas tarpininku, jį naudotų pasitarimuose su Contras vadovybe. Administracija mano, kad speakeris Wright pakenkė

— Izraelyje dabar apsigyvene būvę disidentai Natan Šcaranskis, Ida Nudel ir Vladimir Slepak kreipėsi į prezidentą Reaganą, prašydami išskirti žydų emigracijos reikalą Gorbačioviui, kai šis atvyks į Washingtoną viršūnių konferencijon. Šcaranskis sako, jog 400.000 žydų nori išvykti iš Sovietų Sąjungos.

visam taikos planui ir lyg atsisotjo Ortigos pusėje. Bet Wright mano, kad jis turi dar labiau būti aktyvesnis Nikaragvos byloje. Administracijos stiprus nusistatymas prieš sandinistus, leidžias jam manevruoti, o ypač dar ir todėl, kad jis turis gerus ryšius su Centro Amerika.

Wright įsikisimas parodo, kaip jis pastato save ne savo vietoje. Jis sakosi esąs tokioje pat pozicijoje su lygiomis teisėmis kaip ir vyriausybė. Panašiai jis elgėsi ir biudžeto bei mokesčių pakelimo klausime. Prilyginamas save asmeniškai tai pozicijai, jis padaro save lygiu respublikonų prezidentui ir administracijai, pažymi šios savaitės laikraščiai, ko niekad neparodė buvęs speakeris Thomas O'Neill.

Aplenkia Senato daugumos vadą

Pavyzdžiui, biudžeto pasitarimuose, Wright beveik nedalyvauja, tačiau sako, kad galutinį žodį jis pats ir prezidentas pasakys, ką daryti, kai derybininkai bus baigę tuos pasitarimus. Wright atrodė noris pasidaryti demokratų vadu ir apeiti Senato daugumos vadą Robert Byrd, kaip Kongreso lyderį ir būti lygiu beveik prezidentui, rašo Washingtono korespondentai. Be to, čia pranešama, jog Wright kalbėjo su sekretoriumi Shultz, pasakydamas jam, kad jis susitiks su Nikaragvos kardinolu ir jis manas, kad jam nereikėjo tam gauti leidimo iš Valstybės sekretoriaus.

Speakerio nuėjimas

Wright pasakė reporteriams, jei Valstybės sekretoriaus asistentas Elliott Abrams jį kritikuotų ir nepasiskės savo pavardės, tai kai tai paaiskės, jis jam nususkiąs sprandą. Paklaustas, kodėl jis mano, kad Nikaragvos vyriausybė nori jo pagalbos, atsakė: „Jie galėjo susidaryti vaizdą, kad administracija nežiūri į juos kaip į sau lygius, bet kaip į žemesnius“, ir dar paaiškino, kad mano nuėjimas yra daugiau priimtinesnis negu kad kokio ten asmens Baltuosiuose rūmuose“.

Nepaklausė įspėjimo

Valstybės departamento spaudos sekretorius Charles Redman paneigė, jog santykiai tarp Centro Amerikos ir Reagano administracijos būtų nelygiai traktuojami. „Su Centro Amerikos kraštais mes turime gerus ir draugiškus ryšius“, Redman taip pat pasakė, kad Wright buvo įspėtas nesitarti su Nikaragvos vyriausybe dar prieš speakerio susitikimą su jais.

KALENDORIUS

Lapkričio 19 d.: Matilda, Pontijonas, Audronis, Severina, Dainotas, Rimgailė.
Lapkričio 20 d.: Feliksas Valua, Maksencija, Andė, Jovydas, Rūstulė, Benignas.

ORAS

Saulė teka 6:43, leidžiasi 4:28. Temperatūra dieną 38 l., naktį 25 l.

MINĖJIMUI PRAĖJUS

Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejaus pagrindinis minėjimas Michigane vyko spalio 17-18 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje ir Kultūros centre Southfielde.

tuvio ištikimybė religijai. Prieš krikštą - senajai tikybai, turtingai dvasios vertybėmis, kurių dirvoje po krikšto prigijo katalikybė, dabar palaikanti tautinį atsparumą, viltį ir jungianti su vakarais.

ŽIBURYS IR ŽIBURĖLIAI

Detroito lietuviškoje pagandėje patvariai, intensyviai ir patriotiškai dirbant, bet mažiausiai save garsinanti yra liuanistinė mokykla. Keitėsi patalpos, net mokyklos pavadinimai, vedėjai, mokytojai, mokiniai, tik nepakitę mokyklos tikslas - sistemingai, lietuviškai ugdyti jaunimą.

Dailią jubiliejinį Mišių knygutę išleido Dievo Apvaizdos parapija. Estetiškai skoninga parodos lankstinuką su D. Jurgutienės tekstu anglų kalba apie lietuvių religinį meną parūpino parodos rengimo komisija.

Su nuostaba žiūrint į visas programose surašytas pavardes pagarbiamai tenka paminėti šventės įsijungusių parapijų klebonus, tai kun. Viktoras Kriščiūnevičius, kun. Alfonsas Babonas, kun. Kazimieras Butkus, kun. Kenneth Schickel, kun. Kazimieras Simaitis, kun. Juozas Kluonius ir Lietuvos Krikščionybės Jubiliejaus Michigane komiteto pirmininkė Liūda Rugienienė.

Minėjimai viso laisvojo pasaulio šalyse, visuose miestuose, kur yra bent daugiau susispietusių lietuvių, vyko ir dar tebevyksta. Kur nėra lietuvių, popiežiaus paraginti, minėjimus ruošia vietų katalikai. Krikščionybės sukakties ženkle gyvename nuo pat šių metų pradžios. Diskutuojame ir giliname, kaip skaudžiai ji Lietuvon atėjo ir išdidžiai prisipažįstame, kad esame jauniausi krikščionys Europoje.

Liūda Rugienienė, Lietuvos Krikščionybės 600 metų sukakties Michigane minėjimo rengimo komiteto pirmininkė, sveikina į iškilmės susirinkusius. Nuotr. J. Urbono

Mokėstis už vieną mokinį mokslu metams yra 160 dol. Mokyklos išlaikymu rūpinasi tėvų komitetas: Birutė Bublėnė - pirm., Alma Sventickienė - išd., ir narės - Izabelė Korsakienė, Jūratė Maier, Ramunė Mikailienė, Viktorija Viskantienė.

Būtinai reikalinga kopijavimo mašina. Norintieji padėti ją įsigyti aukas prašomi įteikti vedėjai D. Doveinienė arba tėvų komitetui.

Mokyklos Kalėdų Eglutė ruošinama gruodžio 20 d.

respondentą Antaną Grinių pasiūsta 25 dol. auka. Albertas Misiūnas, buvęs suvažiavimo pirmininkas nuosirdžiai žodžiu atsisveikino su LŠST suvažiavimui ruošti komitetu.

Ona Abarienė džiaugėsi, kad šauliai, šaulės, ir svečiai suvažiavimo metu vaišėmis buvo patenkinti; jokių priekaištų negauta.

Be jau minėtų, posėdyje dalyvavo: V. Tamošiūnas, Eduardas Milkus, B. Valiukėnas, E. Bulotienė, L. Mingėlienė, S. Kaunelienė, J. Šostakas, K. Sraugaskas ir J. Kinčius.

A. Grinius

RENKAMI PARŠAI VILNIAUS KATEDROS ATGAVIMUI

Philadelphijos arkivyskupas kardinolas John Krol, Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejaus proga, pasiūlė imtis akcijos tikėjimo reikalams atgauti Vilniaus katedrą, kuri šiuo metu yra paversta dailės muziejum. Detroito Dievo Apvaizdos, Šv. Antano ir Šv. Petro lietuvių parapijose paršai bus renkami sekmadienį, lapkričio 22 d., po 10:30 val. šv. Mišių. Gorbacio-vui skirta peticija bus siunčiama Lietuvos Katalikų Religinei Šalpai, kuri rūpinsis jos tolimesniu persiuntimu. Kongreso atstovo Borski rūpeščiu š.m. spalio 29 d. Atstovų Rūmuose buvo įnešta rezoliucija H.R. 30 Vilniaus katedros atgavimo tikslu. Reikėtų kreiptis į Michiganos kongresmanus prašant juos tapti kongr. Borski įneštos rezoliucijos ko-sponsorais. Paršus renka JAV Lietuvių Baudruomenės Detroito apylinkė.

Iš mokytojų irgi daug reikalaujama: taisyklingos lietuvių kalbos, įdomaus dėstymo, kantrybės ir meilės, pajėgumo ir šeštadienį sukoncentruoti mokinio dėmesį.

Šiais mokslo metais LB Detroito apylinkės „Žiburio“ liuanistinė mokykla lanko 71 mokinius; mokykloje dirba 13 mokytojų: Danutė Doveinienė - vedėja, Marija Jankauskienė - 12 kl., Aldona Milmantienė - 10 ir 9 kl., Rita Giedraitienė - 7 sk., Vida Zamo - 5 ir 4 sk., Nijolė Lapšienė - 3 sk., Birutė Barauskienė 2 sk., Violeta Abariūtė - 1 sk., Taura Underienė - „Žiburėlis A“, Danutė Petruolytė - „Žiburėlis B“, Manvydas Šepetys - dainavimas, Viktorija Viskantienė - tautiniai šokiai. Tikybą dėsto: V. Abariūtė, A. Milmantienė, M. Strakytė.

„Žiburėlių“ klasėse mokosi nuo 3 iki 6 metų vaikučiai. A klasėje kalbama tik lietuviškai, B klasė yra dvikalbė.

VYR. SKAUČIŲ IR SKAUTININKŲ DĖMESIUI

Gruodžio 11 d. 7 val. vak. Kultūros centre vyks visų vyr. skaučių ir skautininkų sueiga. Svečias v.s. A. Saulaitis, SJ, kalbės religine ir skautiška tema. Visos kviečiamos dalyvauti.

KRISTAUS KARALIAUS MINĖJIMAS

Kristaus Karaliaus minėjimas Detroito vyks sekmadienį, lapkričio 22 d., Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Minėjimas bus pradėtas šv. Mišiomis 10:30 val. ryto. Po pamaldų - 12 val. minėjimas-akademija. Paskaitą skaityti iš Chicago pakviesta atvyksta „Draugo“ redaktorė Aldona Zailskaitė. Paskaitos tema - „Kristus Karalius Šventajame Rašte ir šiandien“.

Meninę programą atliks Clevelando Čurlionio ansamblio kanklininkės ir Rima Idzelytė. Visi kviečiami atsilankyti.

MIRĖ BERNARDAS NAVICKAS

Bernardas Navickas, sulaukęs 64 metus amžiaus, mirė lapkričio 1 d. Kūnas buvo patsarvotas Val S. Bauža laidotuvių namuose. Už velionio sielą gedulingos šv. Mišios buvo atnašaujamos Šv. Antano lietuvių bažnyčioje Detroito, iš kur draugų ir pažįstamų buvo nulydėtas į Šv. Kapo kapines, Southfield, Mich. Velionis priklausė Dariaus ir Girėno klubui ir Lietuvių namų draugijai. Ilsekis ramybės amžinojo atilsio buveinėje tarp daugelio tautiečių, kurie pirma ten iškeliavo.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvos kariuomenės šventė Detroito lietuvių švęs lapkričio 22 d. Šv. Antano parapijos saleje, 1750 25-ta g-vė, kampas W. Vernon Hwy, Detroit, Mich. Tą sekmadienį 10:30 v.r. šv. Mišios bus aukojamos už gyvus ir mirusius Lietuvos karius, savanorius- kūrėjus ir šaulius. Organizacijos pamaldose dalyvauja su savo vėliavomis. Parapijos choras giedos „Lietuviškas Mišias“ ir šventei pritaikytas giesmes.

Po pamaldų parapijos saleje bus akademija su menine dalimi. Pagrindiniu kalbėtoju bus žurn. Stasys Garliauskas, o meninę programą dalį atliks Detroito Moterų vokalinio kvarteto trio, nes viena kvarteto narė yra atostogose. Šventę rengia Detroito Ramovėnų skyrius, vadovaujamas Mykolo Abariaus. Jiems talkina „Švyturio“ jūros šauliai, St. Butkaus šaulių kuopa ir Birutietės. Detroito ir jo apylinkės lietuvių kviečiami dalyvauti.

KUN. A. BABONO JUBILIEJUS

Kun. Alfonsas Babonas, Šv. Antano lietuvių parapijos klebonas Detroito, kunigystės sibaibrinį jubiliejų švęs lapkričio 29 d. Tą sekmadienį Padėkos šv. Mišios bus 10:30 val. r. Šv. Antano bažnyčioje Detroito, o pagerbimo akademija ir vaišės bus 2 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos kultūriniam centre, 2533 W. Nine Mile Rd., Southfield, Mich. Tuo reikalu iškilusiais klausimais prašoma kreiptis į parapijos tarybos pirmininkę Birutę Barauskienę, tel. 258-6535.

S. Šližys

SKAUTIŠKOS KŪČIOS DETROITĖ

Detroito „Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntai gruodžio 6 d., sekmadienį, 5 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos saleje ruošia skautiškas kūčias. Kiekviena šeima prašoma prisidėti prie kūčių stalo paruošimo, atsi-nešant po lėktė šiai šventei atitinkančio maisto.

Kūčios yra lietuvių šeimos tradicinė šventė, todėl kviečiame visus ir visas „Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntų ne tik dabartinius, bet ir buvusius, ias narius, es, kad, lgy viena šeima, susėdę prie bendro kūčių stalo galėtume pabendrauti, pasidalinti prisiminimais ir pasi-džiaugti dabar skautaujančiu mūsų jaunimu.

Žadantieji dalyvauti (o taip pat ir maisto reikalais), prašomi kreiptis į šio įvykio organizatorę ps. fil. Valentiną Bulotienę, tel. (313) 255-0863. Kviečiame - ateiškite! Uždekmė Kalėdų švenčių liepsnelę, kad ji nušviestų mūsų skautiškąjį kelią. Visi skautai ir skautės dalyvauja išieiginėse uniformose.

Milda A.

Prie Šv. Jurgio parapijos Detroito stovėjus šv. Jurgio statula, dabar prieglobstį suradusi Dainavos stovykloje.

DRAUGAS THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000) Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

DR. LINAS A. ŠIŠYS AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA 2636 W. 71st Street Prima triėd. nuo 2 iki 5 v.v. Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v. Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ - VIDALIS LIGOS IR ODOŠ CHIRURGIJA (Anglija nuimami ofiso)

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURG SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS 2655 W. 69 St. Tel. 776-9691

DR. JANNA JAKSEVICIUS JOKŠA VAIKŲ LIGOS 6441 S. Pulaski Rd. Valandos pagal susitarimą

DR. R. A. JUČAS ODOŠ LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRODAS KAVALIŪNAS Specialybe vidaus ir kraujo ligos Nechirurginis išsiptelusių venų ir hemoroidų gydymas 5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802

DR. WALTER J. KRISTUK Lietuvių gydytojas 3025 West 69th Street Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak. Treč. ir šėst. uždaryta

DR. P. KISIŠLIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave. Cicero Kasdien 1 iki 8 val. vak. išskyrus treč. Šėst. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS DANTŲ GYDYTOJA PROSTHODONTICS - karinėlis, titeliai, plokštelės ir bendroji praktika. 2659 W. 99 St. Chicago Tel. 478-2112

DR. IRENA KURAS KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ MEDICAL BUILDING 3200 W. 81st Street Ofiso tel. RE 7-1168; Rezid. 385-4811

DR. S. LAL SPECIALYBĖ - VIDALIS LIGOS 2654 W. 71st Street 434-2123 Pirm 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. FRANCIS MAŽEKA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

DR. JENI ŠKIBIUS, rez. 443-8287 VIDAS J. NEMICKAS, M.D. KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS 7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd. Marquette Medical Building 6132 S. Kedzie Chicago, IL 60629 Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D. S. PRASAD TUMMALA, M.D. SURENDER KUMAR, M.D. Širdies ir Kraujagyslių Ligos Valandos pagal susitarimą

DR. ALGAS PAULIUS ORTOPEDIŠNĖS LIGOS - CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie, Chicago, IL 6132 S. Kedzie, Chicago, IL 6120 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS DANTŲ GYDYTOJA 8104 S. Roberts Road 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. 563-0700 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS (Kalba lietuviškai) OPTOMETRISTAS Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“ 2616 W. 71st St. - Tel. 737-5149 Val. pagal susitarimą. Uždarvta treč.

DR. T. RAMA, M.D. Specialybe - Chirurgija 2454 West 71st Street Tel. 434-1818 - Rez. 852-0889 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA Specialybe - Vidaus ir plaučių ligos 2636 W. 71st St., Chicago, IL Tel. 436-6160 11800 Southcrest Highway Palms Heights, IL 60663 313 361-8228 313 361-8228

DR. LEONAS SEBUTIS INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šėst. pagal susitarimą Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D. KARDIOLOGĖ 2454 W. 71 Street Tel. 434-6777 Valandos pagal susitarimą

Edmundas Višnia, M.D., S.C. Specialybe - Vidaus ligų gydytojas Kalbame lietuviškai 6163 S. Archer Ave. (prie Austin) Valandos pagal susitarimą Tel. 686-7765

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS SPECIALISTAS CHIRURGAS Priklauso Holy Cross ligoninei 2700 W. 43 St., Tel. 927-3231 Kalbame lietuviškai Val. pagal susitarimą pirm., antr. Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

KATALIKIŠKAS IŠEIVIJOS MODELIS

Lietuvių Katalikų federacija, sukurta prieš aštuoniasdešimt vienerius metus, turi savo istoriją, veiklos būdus, praeityje ir dabartyje įtaką organizacijoms ir pavieniams lietuviams šiame krašte. Ta įtaka ir federacijos poveikis svyravo laiko bėgyje, bet niekada neišnyko jos veikla vienu ar kitu būdu, kad lietuviai katalikai turėtų savo tikslą ir savo žodį. Praeityje federacija nevenė nė dalyvavimo politinėse grupėse, kai reikėjo padėti atskiriantis Lietuvai. Ji dalyvavo savo igaliotais asmenimis ir Tautos fonde, kuris rinko paramą nuo karo nukentėjusiems ir išgyvenusių kylančiai nepriklausomybei, nevenė dalyvauti ir informacijoje, kai reikėjo kovoti už Lietuvos vardą ir jos teisę pačiai apspręsti savo likimą.

Taip buvo praeityje. Bet federacija nevenia platesnio darbo ir netolima laikais ar dabartyje. Ji siūnia savo igaliotinius ir Amerikos Lietuvių Tarybą, dalyvauja jos sprendimuose su kitomis grupėmis, rūpinasi Lietuvos laisve ir pavergtųjų likimu. Nors Lietuvių Katalikų federacijos pirmasis tikslas jungti ir koordinuoti lietuvių katalikiškos krypties organizacijas ir draugijas veiklai, krikščioniškam gyvenimui ir tarnybai Bažnyčiai ir tautai, bet ji ir dabar nestokoja nei darbų, nei iniciatyvos, nei užmojų, kurie liečia lietuvių pasauliui ir jų katalikišką darsus arba jungiamąsi į tuos darbus, kurie reikalingi išlaikyti parapijas ir katalikų organizacijas išseivijoje.

Kviečiamas federacijos kongresas Padėkos šventės savaitės pabaigoje (lapkričio 27 ir 29 dienomis) yra jos darbų pratimas ir žvilgsnis dabartyje ir ateityje, kad katalikai lietuviai žinotų savo pareigas šiame krašte ir kad rūpintųsi, kaip atsakingi ir sąmoningi asmenys, krikščionišku gyvenimu. Kongresas visų klausimus, kurie iškyla, neišspręs, bet tikrai duos nurodymus, kaip ateityje naudingai dirbti.

Ecclesia semper reformanda — Bažnyčia nuolat reikia reformuoti. Tai žinojo jau apaštalai, juo labiau krikščionys, gyvenę po apaštalų laikų tokiose kraštuose, kurie skyrėsi savo gyvenimo būdu, geografine padėtimi ir valstybine struktūra. Tris šimtus metų krikščionys buvo persekiojami. Persekiojami paskirose vietose ir tautos nesiliovė niekada. Krikščionybė turėjo jausti savo laiką ir savo vietą. Bažnyčia užėmė vienkias ar kitokias pozicijas, bet visuomet reikėjo jos vadovybei, atskiriems asmenims, ypač šventiesiems, galvoti apie reformas, apie atsinaujinimą, kad ir tie nariai, kurie labiau buvo atšalę, vėl įsijungtų į Bažnyčios gyvenimą ir savo krikščionišką misiją plačiau vykdytų.

Vatikano II susirinkimas savo dekretais, konstitucijomis, nurodymais, paskiauo ejušiomis instrukcijomis keitė Bažnyčios vidaus gyvenimą, bet nekeitė jos esmės, nes tai buvo Kristaus sekimas, jos mokslo saugojimas ir perdavimas. Krikščionybė, nors buvo nuolat reformuojama išorėje, žmogiškoje dalyje, nesikeitė savo dirviška dalimi,

kurią jai davė Kristus, kaip Dievo pasiuntinys žmonėms. Dabar galvoti apie krikščionišką bendruomenę prisi-taikymą laiko reikalavimams tai galvoti apie krikščioniško gyvenimo realizavimą savyje ir pasauliui misijos supratimą Bažnyčios tarnyboje. Tai ir yra federacijos kviečiamo kongreso uždavinys ir tikslas. Tai turi pažinti ne tik federacijos rinktiniai vadovai, bet ir visos organizacijos, kurios savanoriškai sudaro federaciją ir jai paveda savo veiklą koordinuoti su kitomis pa aišiomis organizacijomis.

Išspręsti federacijos įtaką kitoms organizacijoms nelengva kongrese ar kasmetiniame susirinkime. Reikia kiekvienai organizacijai matyti savo tikslus, savo siekimus, savo narių pajėgumą tarnauti Bažnyčiai ir savo tautai. Kartu reikia nepereiti į keliai kitoms organizacijoms. Tai jau federacijos, kaip koordinatūros, uždavinys.

Mėginimas sudaryti išseivijos visuomenės katalikišką modelį, kaip kongreso rengėjų planuose pabrėžta, nėra taip lengva. Kiekviena gyvenvietė, kiekviena vyskupija, kiekvienas di-dešnis ar mažesnis miestas turi savo įtaką ir lietuviškai išseivijai, kuri tame ar kitame mieste gyvena ir savo krikščionišką veiklą plečia. Vienur ta veikla gali ir turi reikštis tik lietuviškoje plotmėje, mažiau amerikietiškoje, bet kitur ji gali reikštis tik amerikietiškoje parapijoje ar svertimųjų sambūriuose, mažiau išimtinai savųjų tarpe, nes ten jų permaži arba jie perdaug išisklaidė. Ir tas modelis nebus vienodas, net turint geriausius norus, nebus pakankamai tautiškas, jei ir bus krikščioniškas ir katalikiškas.

Lietuvių uždaviniai yra platesni, negu tik jų gyvenvietė ir negu tik jų parapijos ir organizacijos. Išseivija turi rūpintis, net pasikeitus generacijoms, savo pavergtisiais broliais ir sesėmis, turi rūpintis savo tėvų ar senolių okupuota tėvyne. Tas modelis, kurio norima ir kuri mėginama sudaryti, negali būti atitrauktas nuo pagrindinių rūpesčių — žmogiškų, krikščioniškų ir dabartyje labai svarbių. Išseivija nėra išimtis, kuri gali savo tėvyne užmiršti. Ji turi krikščionišką ir tautinę pareigą matyti Bažnyčią ir krikščionybę šalia savęs. Ji turi matyti ją persekiojamą okupuotuose kraštuose, turi matyti ją žiauriai naikinamą primityviaus atezmo, kuris nori sukurti naują žmogų, pakibusį tarp žemės ir dangaus, tarp praeties ir ateities, bet be dabarties.

Lietuvių Katalikų federacijos kviečiamas kongresas yra daugiau negu paprastas susirinkimas. Jei iš anksto galima sakyti, kad jis neturės tokio pavaiškumo, kokį turėtų turėti, dėl perkrovimo ir sujungimo su krikščionybės sukakties minėjimu, bet reikia jį žvelgti, kaip į sprendimą, kaip į naujų kelių išėjimą ir kaip į pasauliui pareigų Bažnyčioje ir krikščionybėje geresnį išryškini-mą. Šias pastangas reikia siekinti. Linkėtina, kad kongresas būtų tas kelrodis, kuriuo galėtų eiti ir kitos katalikų organizacijos išseivijoje.

A. D.

RYŠIAI SU LIETUVOS LIETUVIAIS

Juozo Kojelio pareiškimas LB politinėje konferencijoje Washingtone spalio 24 d.

Ryšių reikalas su Lietuvos lietuviams išliko, vos pirmiesiems lietuviams peržengus Vokietijos sieną 1940 m. birželio mėnesį, kai rusų karinės jėgos okupavo kraštą. Tas klausimas gyvas šiandien ir bus gyvas, kol Lietuva bus okupuota.

Svarstant dabarties ryšius su Lietuvos lietuviams klausimą, nūdienos realybei suprasti svarbu turėti tam tikrą laiko perspektyvą. Tad verta trumpai žvilgtelėti į praetį.

Pirmosios bolsėvikų okupacijos metu, kai dabartinė vyresnioji karta gyveno Lietuvoje, užsienyje atsiradusių lietuvių ryšiai su Lietuvos rezistencija buvo palaikomi ryšinių, slapta pereinančių Lietuvos Vokietijos sieną. Nacių okupacijos laikotarpiu antinacinės rezistencijos ryšiai su lietuvių pasauliu buvo kiek lengvesni, nes šioje tokie kanalai buvo per Berlyną, Baltijos jūrą ir Suomiją.

1944 m. rusams reokupavus Lietuvą, 1945 m. pasibaigus II pasauliniam karui ir Lietuvoje vykstant partizanų kovoms, išseivijos ryšiai su krašto lietuviams buvo dvišmeniai. Iš vienos pusės abipusių ryšių siekė Lietuvos rezistencija ir pabėgėliai užsienyje, iš antros, Maskva tiesiog ir per savo statytinius okupuotoje Lietuvoje bandė primesti vienašališkus „ryšius“: iki 1955 Jaltos susitarimų dingstis stengėsi pabėgėlius grąžinti prievarta. Tai akcijai nepasisekė, 1955 sovietai pabėgėliams paskelbė amnestiją už „karo nusikaltimus“ ir Rytų Berlyne karinio saugumo įstaiga pabėgėlių reikalams pavadino „Komitetu už grįžimą į tėvynę“. Pabėgėliai nesukubėjo siūloma sovietų „malone“ naudotis, tad 1961 tai įstaiga buvo duotas patrauklesnis pavadinimas: „Komitetas už grįžimą į tėvynę“ ir kultūrinis ryšius su tautiečiais užsienyje“. Apie 1964 komiteto centras iš Berlyno perkeltas į Maskvą, nubraukta pavadinimo dalis „už grįžimą į tėvynę“ ir palikti tik „kultūriniai ryšiai“, o Maskvos centro filialės įsteigtos Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Ukrainoje, Gudijoje ir Kairdinų autonominėje respublikoje.

Tuo tarpu lietuvių tautos valiai atstovaujanti rezistencija ir išseivija ryšius palaikė iki Stalino mirties per pavojingais keliais iš ten ir iš čia vykstančius pasiuntinius ir protarpiais susižinojimu radijo signalais. Chruščiovo valdymo metu prasidėjo laisvesni asmeniškai kontaktai.

Užsienio lietuviai komunistai ištikimai sekė lauzytą Maskvos liniją: pradžioje rėmė Molotovo-Ribbentropo paktą, vėliau „didįjį tėvynės karą“, bet visada didžiąja laime laikė „savanorišką Lietuvos išjungimą į Tarybų Sąjungą“.

Žmonės linkę prasiskverbti į ateitį. Ir mes čia kolektyviniu svarstymu bandome numatyti ateitį, kad galėtume tiksliau organizuoti dabartį. Buvo bandymų išseivijoje numatyti ateitį ir anksčiau. Sakysime 1961, kada, kaip minėjau, „Komitetas už grįžimą į tėvynę“ buvo pavadintas „Komitetu už grįžimą į tėvynę ir kultūrinis ryšius su tautiečiais užsienyje“, šalia komunistų atsirado ir pabėgėlių kartos balsų, raginančių naujaisiomis galimybėmis pasinaudoti. Atsiliepdamas į tuos balsus, žurnalistas Henrikas Žemelis „Dirvoje“ (1961.II.17) „kultūrinio bendradarbiavimo“ klausimu paskelbė straipsnį, iš kurio cituoju porą paragrafų.

„Komunistinėje sistemoje joks politinis ar kultūrinis veiksmas nėra daromas, neturint kokio nors tai sistemai naudingo tikslo. Užtenka tik stebėti jų pastangas tremtinių atžvilgiu... Jos visuomet siekė vieno ir to pačio tikslo — visomis priemonėmis palaužti mūsų atsparumą, idant neliktų nė vieno laisvo balse, kalbančio jų nenaudai.“

„Tas pats yra ir su dabartinėmis kultūrinėmis pirlybomis — toks nekaltas ir beveik patriotinis pasiūlymas jau rado ir mūsų tarpe entuziastų, kurie, apmėsdami politiniais neišmanėliais, nori pasirodyti lietuviškais New Frontiers ieškotojais, kad, girdi, tie pasėnėję idėjų šalininkai negali numatyti tų naujų ir viliojančių galimybių. Jei tikėti kai kuriems spėliojimams, kad lietuviški bimbinkiniai reikalavimai pavaduotųjų, tai tie nauji kelių ieškotojai, nori ar nenori, turės užimti jų vietą, jei ir toliau tikės naujoms komunizmo iškaboms“.

Bandant atsakyti į klausimą, kiek Žemelio numatymai išsiplėdė, nuomonės išsiskirtų. Reiktų abejoti, ar ir pats Žemelis po tuo pareiškimu

šandien pasirašytų. Viena yra tikra, kad pačioje pradžioje visi politiniai pabėgėliai jautėsi tremtiniai, pasiryžę kovoti dėl Lietuvos laisvės. Ilgainiui nuotaukos keitėsi. Atsirado svyravimų „Kultūrinio bendradarbiavimo“ pasiūlos poveikyje pasigirdo tarpinių „trečiafrontininkų“, balsų tarp laisvės kovą remiančių ir nusiangauzaujančių. Kai kurie žmonės ėmė keisti pozicijas, bet kad bet kurioje situacijoje savo „išmintingus pramatymus“ galėtų pacituoti, iš vienos pusės aukštino laisvės kovą, iš antros — niekino kovojančius, o iš vienos — nepalankiai kalbėjo apie neatsakomą bendradarbiavimą, iš antros — teisingo tokius bendradarbiautojus. Viena burnos puse akcentavo politinės veiklos primatą, antra — kultūrinės. Šios metaforos viršūne galima laikyti dailininko Vytauto Jonyno „Gimtojo krašto“ reklamai naudojama pareiškima: „Gimtasias kraštas palaiko mano gyvybę svetimoje žemėje“. O juk per kelis dešimtmečius ta gyvybę palaikė Amerikos lietuvių tikinčiųjų jo kišenėn suplaukę daugelis tūkstančių dolerių.

Kas kokių ryšių siekia? Kalbant apie aną pusę, ryšių su išseivija pasiūla tebera dejuopa. Vienokių ryšių pageidauja pavergta lietuvių tauta, kitokių — okupacinio režimo atstovai, kurie vykdo Maskvos nustatytą politiką.

Lietuvių tautos pageidaujamų ryšių pobūdį apspėdžia pagrindinės tautos aspiracijos, kurias dr. Bronius Nemickas yra nusakęs taip: „Visa tauta yra už lietuvių tautos laisvę, už Lietuvos nepriklausomybę“. Tas savo aspiracijas tauta pareiškia įvairiais būdais, kaip pogrindžio spauda, viešųjų rezistencinių organizacijų (Lietuvių Helsinkio grupė, Tikinčiųjų teisėms ginti komitetas) pareiškimais, sąžinės kalinių pasisakymais. Šas nuotakas taip pat galima patirti pokalbiuose su Lietuvos lietuviams.

Tokiam tautos nusiteikimui charakteringas yra buvusio įtakingo komunisto poeto Gintauto Išmanto pasisakymas Aukščiausijai Lietuvos tarybinės respublikos tarybai, pareiškimas 1967 vasario 19 d. Žemelis po tuo pareiškimu

Kai tarnavau kariuomenėje, turėjom išklausti kursus, kaip keliauti ir nesusergti. Daug pasimokiau ir iš straipsnių serijos mediciniškam žurnale, kuriuos paskelbė vienas higienos profesorius. Jis keliavo per Orientą, vežiodamas su savim kilnojama bakteriologinę laboratoriją ir tyrė vandens ir valgių švarumą. Jo patirtis buvo labai įdomi, ir gaila, kad ji nėra plačiau žinoma. Jis rado, kad šiltojo krano vanduo visur buvo be bakterijų, net ir tokiame Bangkoke, kur samietiai prisipažįsta, kad jų vandentiekis visuomet užkrečtas.

Vanduo nebūtinai turi užvirti, kad būtų švarus nuo bakterijų. Jei vandens temperatūra pasiekia 80°C ir pasilaiko tam lygy porą valandų, visos bakterijos žūsta. Jei vandens temperatūra naktį nukrinta, o dieną vėl pakyla, tai dar geriau, žūsta ir išsisklaidžiusios bakterijų sporos. Galima sakyti, kad toks vanduo būna pasterizuotas, jis yra saugus gerti ir apsilauti. Tuo tarpu ledukai, kuriuos šinkuoja į gėrimus, Oriente yra dažnai pilni bakterijų ir alkoholis jų neužmuša.

Reikia taip pat saugotis ką valgai. Visos amerikiečių taip mėgiamos salotos yra tabu, daržovės turi būti virtos. Valgius sutaisytus su žetelina ir majonezu reikia traktuoti kaip bakterijų kultūras. Taisyklė liečianti vaisius yra ta: jei pati nulupai, gali valgyti, jei vaisius patiektas nuluptas — vertčiau ne. Japonijoje pardavinėdavo nuostabią didelę, viliojančias braškes, bet mums tai būdavo uždraustas vaisius. Visos virtos, taip pat ir ragintos bei marinuotos daržovės yra saugu valgyti, vištos kiaušiniai yra saugūs visose formose, netgi ir kinietiški „šimtamečiai“ kiaušiniai, kurie iš tikro yra ne šimto metų, o tik šeši mėnesių senumo. Tačiau anties kiaušiniai yra pavojingi, juose dažnai glūdi paratifo bakterijos.

Kiekvieną kelevį Oriente lydi baimė — ar neteks susirgti. Ta baimė suvaro amerikiečius į Hiltono bei Sheraton viešbučius, kur jie gyvena atriboti nuo to krašto, su kuriuo susipažinti jie atvažiuo. Tačiau balta staltiesė ir mandagus padavėjas dar negarantuoja švarumo tų valgių, kuriuos paruošia vietiniai žmonės virtuvės užkulisiuose.

Ramunė Kubiliūtė, „Draugo“ bendradarbė, „Klumpės“ šokėja, buvo išrinkta „Miss Holiday Folk Fair“ ir ji atstovavo lietuviams, kalbedama apie lietuvių radijo, televizijos pranešimuose, rašydama laikraščiuose. Tarptautinis festivalis šiemet bus Milwaukee lapkričio 20-22 dienomis.

malonės prašyma, kad po šešerių įkalnimo metų būtų atleistas nuo prievartinės tremties. Jis buvo kaltinamas noru atplėsti Lietuvą nuo Sovietų Sąjungos. Į tai jis atsako, jog rėmėsi sovietų konstitucija, kuri leidžia kiekvienai respublikai išstoti iš Sovietų Sąjungos. „Aš buvau teisiamas, nes aš tikėjau, kad ta teisė egzistuoja ne tik popieriuje, lyg koks malsalas ar apgavystė, bet kad tokius norus galima pareikšti ir tikrovėje... Mano asmeniškas gyvenimas man nėra svarbu. Man rūpi tiesa ir ateitis. Tas rūpestis, o tai pat baimė dėl Lietuvos ir lietuvių tautos ateities yra mano veiklos kelrodis“.

Tokias nuotakas patyrė prieš devynerius metus, dar būdamas labai jaunas, apsilankęs Lietuvoje, ir šiame simpoziume dalyvaujantis Viktoras Nakas. Jo nuomone, tenyškio lietuvių jaunimo akimis „tautinės kultūros puoselėjimas išseivijoje ne tiek svarbus, kaip politinis aktyvumas...“ Todėl išseivija „jų galvoje, užuot skyrę daug pastangų ir energijos reikalui, kurio vis tiek negalima laimėti, vertiau daugiau pastangų ir dėmesio skirtume Lietuvos bylai padėti“.

Kalbant apie ryšius, kuriuos siūlo okupacinis režimas, noriu tuoj pat pastebėti, kad šioje pusėje visai neseniai atsiradęs rezistentas Vytautas Skudis spalio 10 d. Vliko seime Montrealyje stipriai užakcentavo, kad okupantas lietuvių tautos ryšių su išseivija nenori. Aš drįstu išskirti Skuodžio teigimą ta prasme, kad okupantas būtų laimingas, jei išseivijos nebūtų, o jei ir būtų, tai politikai pasyvi, ir ja būtų galima visai pamiršti.

Kad eliminuotų tautos ir išseivijos daugumos savitarpės traukos jėgą, sovietai noroms nenoroms imasi iniciatyvos patys piršti savas ryšių formules. Lietuvių okupacinio režimo pareigūnų siūlomoms bendradarbiavimo su išseivija formos yra nustatomos centrinųjų sovietų valdžios agentūrų ir kontroliuojamos sovietų saugumo. Kad taip yra, šalia kitų autotiretingų liudijimų, prisimintinas Leonardas Dambriūno 1972 „Akiračiuose“ padarytas pareiškimas: „Visi gimnazistai žino, kad visus įsakymus visoms sritims Lietuvoje atsiunčia Maskva. Lietuviams belieka tik vykdyti“. Nera duomenų tvirtinimui, kad šiandien yra kitaip.

Kad eliminuotų tautos ir išseivijos daugumos savitarpės traukos jėgą, sovietai noroms nenoroms imasi iniciatyvos patys piršti savas ryšių formules. Lietuvių okupacinio režimo pareigūnų siūlomoms bendradarbiavimo su išseivija formos yra nustatomos centrinųjų sovietų valdžios agentūrų ir kontroliuojamos sovietų saugumo. Kad taip yra, šalia kitų autotiretingų liudijimų, prisimintinas Leonardas Dambriūno 1972 „Akiračiuose“ padarytas pareiškimas: „Visi gimnazistai žino, kad visus įsakymus visoms sritims Lietuvoje atsiunčia Maskva. Lietuviams belieka tik vykdyti“. Nera duomenų tvirtinimui, kad šiandien yra kitaip.

Mums per visą kelionę taip ir nepasitaikė susirgti, nors kai kurie mūsų bendrakeleiviai Kinijoje turėjo kentėti ir mano vežiojama vaistinėle beveik ištuštėjo. Laimei tokie turistiniai susirgimai paprastai būna nepavojingi, viduriavimas praėina per dieną ar dvi. Singapuras ir čia skirtingas. Valdžia su pasididžiavimu tvirtina, kad jų restoranai, net ir mažiausi, yra švarūs ir saugūs, valdžios organų tikrinami.

Singapuras yra puikus pavyzdys, ką gali pasiekti nevaržoma ekonominė sistema. Tai tik mažytė salėlė. 25 milijų ilgumo, gyventojų 2.5 milijonų. Jokių žemės turtų, jokios žemdirbystės, o tačiau jų gyvenimo standartas aukščiausias visoj Azijoje. Miesto centre skoningi dangoraižiai, pavaižavus į sonus, daugiaaukščiai butai. Žeme jie turi taupyti, vienaaukščių namukų, kaip Amerikoje, beveik nepamatyti. Užtat jie negali vietos parkams ir sodams. Jų botanikos sodas puikus. Bepigu jiems tokiam klimate medžius auginti. Eini per džungles, kur saulė per lapus negali prasiskverbti, stauga išėini į orchidėjų sodą su 2500 orchidėjų. Gražūs tvenkiniai kuriuose auga lotosai ir plaukioja gulbės, viskas švaru, rūpestingai prižiūrima. O jei nori patekti į skirtingą pasaulį, gali autobusu nuvažiuoti į Kinijos parką. Ten nustebo vėl pamate Bejingo tiltą ir marmurinį laivą. Žinoma kopijos ir kiek mažesnės negu Bejinge, bet įspūdi sukėlia. Pagodos, mėnulio vartai, akmeniniai liūtai, visai kaip Kinijoje, tik jie čia švarūs, spalvingi, senovės nepalieti. Čia pat prie kinietiško glaudžiasi ir Japonijos parkas, su tori vartais, tvenkiniais ir aukštinu žuvytėm, apvaliniais tiltukais, daugiastogėm šventykrom, bonzai medeliais. Buvo „estadienis“ tai visur vaikščiojo tik šiandien susituokusios porėlės su savo pulkais ir fotografavosi kiekvienoje gražesnėje vietoje. Tokia jau Singapuro tradicija. (Bus daugiau)

ORIENTAS LIETUVIŠKOMIS AKIMIS

RIMVYDAS SIDRYS

35

Dabar, kai atėjo laikas valgyti, užėjom į Rasa Singapura. Tai buvo lyg ir mažų restoranų mugė po vienu stogu. Valgių pasirinkimas įvairiausias, kinietiški, malajų, indoneziečių virtuvėlės kiekviena siūlė savo valgius. Valgių vardai buvo egzotiški ir nesuprantami, tačiau prie pavadinimo buvo ir valgio piešinėlis, bent žinojai, kaip tavo valgis atrodo, nors dėl skonio turėjai rizikuoti.

Čia mes išbandėm indoneziečių valgių su žemės riešutų padažu. Tas riešutinis skonis paskui mus lydėjo per visą Indonezijos kelionę. Išbandėm ir niekad neragavę gėrimą — sojos pupelių pieną. Jis buvo toks gardus, gavinantis, kad tuoj pat užsisakiau antrą stiklą. Pagalvojau, kad galbūt ši soja augo Illinois, mūsų namų pašonėje, bet tik Oriento išmintis ją padarė gardžią. Esu tikras, kad tas, kuris, kada nors paskleis sojos pieną po Ameriką, taps milijonierium.

Kiekvieną kelevį Oriente lydi baimė — ar neteks susirgti. Ta baimė suvaro amerikiečius į Hiltono bei Sheraton viešbučius, kur jie gyvena atriboti nuo to krašto, su kuriuo susipažinti jie atvažiuo. Tačiau balta staltiesė ir mandagus padavėjas dar negarantuoja švarumo tų valgių, kuriuos paruošia vietiniai žmonės virtuvės užkulisiuose.

Moklas be auklėjimo, tai kaip svirtis be atramos. Maddini

Tas, kuris neturi būdo, yra ne žmogus, o daiktas. Chamfort

TAUTĄ JUNGLIA KALBA

Pasikalbėjimas su dr. Jonu Račkausku, Švietimo tarybos pirmininku

LIŪDA RUGIENIENĖ

Lidija (Ječiūtė) ir Saulius Šoliūnai

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Labai dažnai oras spalio mėn. yra nepatikimas ir niekas nežino, ko tikėtis – vieną dieną lyja, kitą dieną saulė šviečia, paskui būna šalta ir t.t. Spalio 3 d. pasitaikė puiki rudens diena – šilta, malonu ir saulė švietė. Ne tik saulė, bet ir laimė šypylė tą dieną Lidijai Ječiūtei ir Sauliui Šoliūnams, kurie sukūrė naują lietuvišką šeimą. Sumainę aukso žiedus, L. Ječiūtė tapo Šoliūnė, ir pradėjo jiedu naują gyvenimą kartu.

Šio naujo gyvenimo liudininkais buvo susirinkusi pilna Nekalto Prasidėjimo bažnyčia Brighton Parke – jų tarpe tėvai, seneliai, draugai bei kiti giminės ir pažįstami. Pati jaunųjų palyda sudarė juostų vartus, per kuriuos žengė jaunoji, lydima tėvelio Kęstučio Ječiaus. Palydą sudarė pirmoji pamergė, jaunosios sesuo Rima Ječiūtė-Niemi (jos vestuvės buvo vasario mėn.) ir Tom Fink, pirmasis pabrolis, Sauliaus geras draugas nuo vaikystės dienu, Daiva Ilginytė ir Linas Šoliūnas, Rita Likanderytė ir Andrius Pabedinskas, Vida Šoliūnaitė ir Arūnas Pabedinskas, jaunavedžiai Regina ir Edis Sauliai, Audronė Šoliūnaitė-Norušienė ir Kęstas Ječius ir Zita Šoliūnaitė-Kušeliauskienė ir Algis Ječius. Gėlių žiedelius ant balto takelio metė jaunojo seserėčia Aušra Norušytė, o jos broliukas Vytukas Norušis nešė pagalvėlę su aukso žiedais.

Mišių apeigos buvo tikrai įspūdingos. Mišias laikė kun. Antanas Saulaitis, skaitymas atliko jaunojo brolis Kastytis Šoliūnas, solo giesmes giedojo Dalia Polikaitytė, Darius Polikaitis sau pritardamas gitara padainavo „The Wedding Song“, o Vidas Neverauskas vargonavo. Daug kas net ašarą nušluostė, kai Dalia Polikaitytė savo švelniu balsu giedojo giesmę apie meilę.

Sauni puota vyko Šv. Helenos ir Konstantino graikų salėje. Salėje mirguliuojo žvakės, matėsi išpuoštas vestuvinis pyragas ir bendrai jautėsi pakili nuotaika, kaip ir dera tokiais svarbiais progai. Po kvieslio Aro Lintako kalbos ir pakvietimo dalyvauti šioje šventėje ir smagią praleisti vakarą pro „Spindulio“ šokėjų iškelti juostų vartus įėjo jaunieji Lidija ir Saulius Šoliūnai su visa vestuvine palyda. Juos su duona, druska ir vynu

pasitiko jų tėveliai Dalia ir Kęstutis Ječiai bei Aldona ir Vytautas Šoliūnai, linkėdami savo vaikams tik viso geriausio. Vestuvinė puota pravedė jaunojo sesuo Rasa Šoliūnaitė-Poskočienė, kuri papasakojo, kaip Saulius ir Lidija susipažino ir susidraugavo (na aišku, per „Spindulio“ taut. šokių grupę) ir supažindino su pulku. Toliau pirmasis pabrolis Tom Fink (arba Tomas Finkauskas, kaip mes jį praminėm) iškėlė taurę, pasveikino savo draugą ir jo jauną žmoną ir palinkėjo jiems daug laimės, meilės ir džiaugsmo. Lietuviškai panašias mintis pakartojo pirmoji pamergė Rima Niemi. Kun. Saulaitis sukalbėjo invokaciją ir greit prasidėjo vakarienė, per kurią visą laiką girdėjosi stiklų barškimas arba „kart, kart“... Po skanios vakarienės vyko sveikinimai. Pirmiausia sveikino jaunosios tėvas fil. Kęstutis Ječius, toliau sveikino jau net peaktą vaiką išlydėjęs ir vestuvinį gyvenimą, jaunojo tėvas Vytautas Šoliūnas bei jo senelis Pranas Šapalas. Visi lengvu humoru palinkėjo jaunavedžiams gražaus naujo gyvenimo. Po jų malonių žodžių visiems padėjo patys jaunieji Lidija ir Saulius. Lidija lietuviškai padėjo tėvams už gerą auklėjimą ir parodytą meilę, o Saulius, norėdamas tą patį išreikšti anglų kalba, susigraudino savo parašytais žodžiais. Matėsi didelė meilė tarp sūnaus ir tėvų ir dabar tarp jaunojo ir jo jaunos žmonos. Rasa, braukdama ašarą, aprišo juos abu su specialiai iš Lietuvos atvežta juosta. Po to Saulius, pakeleš savo smulkia žmoną, nulipo laipstais nuo scenos, dar vis juosta aprišti, kur jų laukė susijaudinę tėvai.

Pagaliau buvo laikas atsiveikinti su jaunystės draugais. „Spindulio“ šokėjai priėmė ir savo tarpą jaunuosius Šoliūnus ir gražiai pašoko „Rezginele“. Toliau pirmas valsas. Šoko jaunieji, jungėsi tėvai ir pulkas, tada šokėjai ir visi svečiai. Net vietos nebuvo! Grojant Vycio orkestrui, ilgai sukosi poros. Vakaras, kaip ir kiti smagūs vakarai, per greit pasibaigė ir jau buvo laikas atsiveikinti su jaunaisiais. Buvo padarytas ilgas tiltas nuo pat scenos iki durų. Visi linkėjo jauniems viso geriausio, niekas nenorėjo Sauliaus ir Lidijos paleisti. Jaunoji Lidija Ječiūtė Šoliū-

nienė, Akademio Skautų sąjūdžio vadijos pirmininko Kęstučio Ječiaus ir jo žmonos Daliaus pirmgimė dukte), baigė mokslus U of I Urbanoje, kur buvo įsijungusi į Pabaltiečių veiklą (Baltic House). Išgijo laipsnį iš kompiuterio mokslo ir dabar sėkmingai dirba savo srities šoka su „Spindulio“ taut. šokių grupe, lankė taut. šokių kursus ir priklausė buvusiai Aušros draugijai. Saulius Šoliūnas, visuomenininku Aldonos ir Lemonto LB apylinkės pirmininko Vytauto Šoliūno šeštasis vaikas, nuo mažens buvo pripratęs prie lietuviškos veiklos. Jis nuo pat isikūrimo dienų šoko „Spindulio“ tautinių šokių grupę, lankė taut. šokių kursus, buvo skautas ir ateitininkas, lankė Lemonto Maironio lit. mokyklą bei St. Xavier kolegiją. Dabar dirba automobilių pramonėje. Daug laimės ir meilės Lidijai ir Sauliui linki visi jų giminės, draugai ir pažįstami. Te lietuviška dvasia būna su Jumis ir žengiant į naują gyvenimą. Valio, Sauliai ir Lidijai Rita Likanderytė

Kiekvienas naujas pareigas pradėdamas, trunka laiko susipažinti, kas ir kaip buvo daroma anksčiau, reikia laiko sudaryti savo planus ir suorganizuoti asmenis, kurie juos vykdyti. Pasikeitus JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos vadovams, keitėsi Švietimo tarybos pirmininkai. Iš ilgamečio švietimo vadovo Jono Kavaliūno pareigas perėmė dr. Jonas Račkauskas, kurio užsimojimai dabar yra jau ne planavimo, o vykdymo stadijoje, todėl jam pateikiau keletą klausimų, liečiančių liuanistinį švietimą.

— Dr. Račkauska, mūsų visuomenei labai rūpi kokia yra liuanistinių mokyklų padėtis. Koks yra mokyklų ir mokinių skaičius?

— JAV šiuo metu yra 26 aktyvios liuanistinės mokyklos. Chicagoje 7 – Pedagoginis lit. institutas, Chicagos aukštesnioji, Dariaus ir Girėno, Kr. Donelaičio, Marquette Parko, Brighton Parko, Kriauceliūnų Montessori vaikų darželis. Artimos Chicagos apylinkėse 3 – Lemonto ir Lemonto Montessori vaikų darželis, Gary lit. mokykla. Kitos 16 yra šiose vietovėse: Bostone, Clevelande, Detroito, New Yorke, Los Angeles, Omahoje, St. Peterburge, Washingtono, Philadelphiaje, Rochesteryje, Elizabetho, Hartforde, Brocktone, Pittsburghe ir neakivaizdinė „Žiburio“. Šalia šių išvardintų veikia 4 Lietuvos Vyčių, kuriose po sekmadieninių pamaldų susirenkama mokyti liuanistines kalbas ir apie Lietuvą, jos papročius. Jos netiesiogiai remiamos per Lietuvnių Fondą. Mokinių šeštadieninėse mokyklose skaičiuojame 1,111.

— Dažnai diskutuojama, kad šiu laikų vaikai nemoka liuanistinės kalbos. Koks procentas liuanistines mokyklas yra kalbos nemokantys?

— Galima sakyti, kad 15-20% liuanistinių liuanistinių mokyklų mokoma labai silpnai, tačiau vis tiek šiek tiek supranta. Jiems reikalinga rimta pagalba. — Kaip jiems padeda Švietimo taryba?

— Švietimo taryba kalbos nemokantiems leidžia visą seriją knygų: „Eglė, žalčių karalienė“, „Pelenė“, „Aš esu“, „Kalbėjimas liuanistinėms“. Ruošiama taip pat ir garsinių juostelių serija, vadovėlis su darbo

nienė, Akademio Skautų sąjūdžio vadijos pirmininko Kęstučio Ječiaus ir jo žmonos Daliaus pirmgimė dukte), baigė mokslus U of I Urbanoje, kur buvo įsijungusi į Pabaltiečių veiklą (Baltic House). Išgijo laipsnį iš kompiuterio mokslo ir dabar sėkmingai dirba savo srities šoka su „Spindulio“ taut. šokių grupe, lankė taut. šokių kursus ir priklausė buvusiai Aušros draugijai. Saulius Šoliūnas, visuomenininku Aldonos ir Lemonto LB apylinkės pirmininko Vytauto Šoliūno šeštasis vaikas, nuo mažens buvo pripratęs prie lietuviškos veiklos. Jis nuo pat isikūrimo dienų šoko „Spindulio“ tautinių šokių grupę, lankė taut. šokių kursus, buvo skautas ir ateitininkas, lankė Lemonto Maironio lit. mokyklą bei St. Xavier kolegiją. Dabar dirba automobilių pramonėje. Daug laimės ir meilės Lidijai ir Sauliui linki visi jų giminės, draugai ir pažįstami. Te lietuviška dvasia būna su Jumis ir žengiant į naują gyvenimą. Valio, Sauliai ir Lidijai Rita Likanderytė

— Kokie yra planai pakelti mokymo ir mokymosi lygiui? — Lapkričio pirmą dieną – pirmoji mokytojų konferencija Chicagoje. Su panašiomis konferencijomis vyksime ir kitus miestus. Pagrindinis jų tikslas yra peržiūrėti mūsų liuanistinių mokyklų programas, stengtis jas pagyventi, pildominti, kad vaikai mokyklose ne tik išmokyti liuanistines kalbas, bet taip pat būtų tautiškai auklėjami. Šioje Švietimo tarybos kadencijoje tautinio auklėjimo vadovė yra Regina Kučienė. Jau atspausdinta visa eilė lankstinukų, plakatų ir knygoms aplankų. Perspaudinta ištrauka iš J. Daumanto „Partizanų“ ir E. Juciūtės „Pedos mirties zonoje“. Žadama išleisti ištraukas iš pogrindžio „Aušros“ ir „LKB Kronikos“. V. Kučas parengė ir Švietimo taryba išleido Lietuvos vaizdų 270 skaidres. 10 mokyklų jas gavo veltui. Regina Kučienė planuoja rengti konkursus.

— Kaip sekasi palaikyti ryšius su mokyklomis? — Mėginame palaikyti tiesioginius santykius su mokytojais. Turime jų sąrašus, stengiamės informuoti apie stovyk-

las ir kitus reikalus. Keturis kartus metuose visi mokytojai gauna „Švietimo Gaires“. Bandome išvystyti kontaktą ne tik tarp direktorių ir Švietimo tarybos, bet tiesiogiai su mokytojais, kad jie jaustųsi viso šio darbo dalimi.

— Švietimo tarybos sudėtis didelė, kaip sekasi dirbti kartu? Ar visi išpareigoja ir padeda dirbti, ateina su geromis ir praktiškoms idėjoms, patarimais?

— Turime nepaprastai gerą, labai darbščią Švietimo tarybą. Visi esame pasiskirstę į savo sritis. Turime 14 narių, kurie savo specifines užduotis kruopščiai atlieka, dirba daugelį valandų ir paaukoga nemažai savo asmenišką laisvalaikio.

— Lietuanistinis auklėjimas yra ne tik Švietimo tarybos, bet ir visos visuomenės atsakomybė. Ko laukiame ir pagidaujate iš mūsų?

— Lietuvių charta sako, kad liuanistinis švietimas yra remti mokyklas ne vien finansiškai, bet ir joms kitais būdais padėti, ypač reikėtų skatinti vaikus jas lankyti. Tėvai turėtų raginti vaikus, seneliai – vaikičius. Švietimo taryba iš savo pusės turi stengtis, kad mokyklos būtų patrauklesnės. Tuo būdu turime visi bendradarbiauti, išvystyti tamprų ryšį

Pasikalbėjimo autorė Liūda Rugienienė ir dr. Jonas Račkauskas.

— Kokie yra planai pakelti mokymo ir mokymosi lygiui? — Lapkričio pirmą dieną – pirmoji mokytojų konferencija Chicagoje. Su panašiomis konferencijomis vyksime ir kitus miestus. Pagrindinis jų tikslas yra peržiūrėti mūsų liuanistinių mokyklų programas, stengtis jas pagyventi, pildominti, kad vaikai mokyklose ne tik išmokyti liuanistines kalbas, bet taip pat būtų tautiškai auklėjami. Šioje Švietimo tarybos kadencijoje tautinio auklėjimo vadovė yra Regina Kučienė. Jau atspausdinta visa eilė lankstinukų, plakatų ir knygoms aplankų. Perspaudinta ištrauka iš J. Daumanto „Partizanų“ ir E. Juciūtės „Pedos mirties zonoje“. Žadama išleisti ištraukas iš pogrindžio „Aušros“ ir „LKB Kronikos“. V. Kučas parengė ir Švietimo taryba išleido Lietuvos vaizdų 270 skaidres. 10 mokyklų jas gavo veltui. Regina Kučienė planuoja rengti konkursus.

— Kaip sekasi palaikyti ryšius su mokyklomis? — Mėginame palaikyti tiesioginius santykius su mokytojais. Turime jų sąrašus, stengiamės informuoti apie stovyk-

— Kokie yra planai pakelti mokymo ir mokymosi lygiui? — Lapkričio pirmą dieną – pirmoji mokytojų konferencija Chicagoje. Su panašiomis konferencijomis vyksime ir kitus miestus. Pagrindinis jų tikslas yra peržiūrėti mūsų liuanistinių mokyklų programas, stengtis jas pagyventi, pildominti, kad vaikai mokyklose ne tik išmokyti liuanistines kalbas, bet taip pat būtų tautiškai auklėjami. Šioje Švietimo tarybos kadencijoje tautinio auklėjimo vadovė yra Regina Kučienė. Jau atspausdinta visa eilė lankstinukų, plakatų ir knygoms aplankų. Perspaudinta ištrauka iš J. Daumanto „Partizanų“ ir E. Juciūtės „Pedos mirties zonoje“. Žadama išleisti ištraukas iš pogrindžio „Aušros“ ir „LKB Kronikos“. V. Kučas parengė ir Švietimo taryba išleido Lietuvos vaizdų 270 skaidres. 10 mokyklų jas gavo veltui. Regina Kučienė planuoja rengti konkursus.

— Kaip sekasi palaikyti ryšius su mokyklomis? — Mėginame palaikyti tiesioginius santykius su mokytojais. Turime jų sąrašus, stengiamės informuoti apie stovyk-

— Kokie yra planai pakelti mokymo ir mokymosi lygiui? — Lapkričio pirmą dieną – pirmoji mokytojų konferencija Chicagoje. Su panašiomis konferencijomis vyksime ir kitus miestus. Pagrindinis jų tikslas yra peržiūrėti mūsų liuanistinių mokyklų programas, stengtis jas pagyventi, pildominti, kad vaikai mokyklose ne tik išmokyti liuanistines kalbas, bet taip pat būtų tautiškai auklėjami. Šioje Švietimo tarybos kadencijoje tautinio auklėjimo vadovė yra Regina Kučienė. Jau atspausdinta visa eilė lankstinukų, plakatų ir knygoms aplankų. Perspaudinta ištrauka iš J. Daumanto „Partizanų“ ir E. Juciūtės „Pedos mirties zonoje“. Žadama išleisti ištraukas iš pogrindžio „Aušros“ ir „LKB Kronikos“. V. Kučas parengė ir Švietimo taryba išleido Lietuvos vaizdų 270 skaidres. 10 mokyklų jas gavo veltui. Regina Kučienė planuoja rengti konkursus.

— Kokie yra planai pakelti mokymo ir mokymosi lygiui? — Lapkričio pirmą dieną – pirmoji mokytojų konferencija Chicagoje. Su panašiomis konferencijomis vyksime ir kitus miestus. Pagrindinis jų tikslas yra peržiūrėti mūsų liuanistinių mokyklų programas, stengtis jas pagyventi, pildominti, kad vaikai mokyklose ne tik išmokyti liuanistines kalbas, bet taip pat būtų tautiškai auklėjami. Šioje Švietimo tarybos kadencijoje tautinio auklėjimo vadovė yra Regina Kučienė. Jau atspausdinta visa eilė lankstinukų, plakatų ir knygoms aplankų. Perspaudinta ištrauka iš J. Daumanto „Partizanų“ ir E. Juciūtės „Pedos mirties zonoje“. Žadama išleisti ištraukas iš pogrindžio „Aušros“ ir „LKB Kronikos“. V. Kučas parengė ir Švietimo taryba išleido Lietuvos vaizdų 270 skaidres. 10 mokyklų jas gavo veltui. Regina Kučienė planuoja rengti konkursus.

las ir kitus reikalus. Keturis kartus metuose visi mokytojai gauna „Švietimo Gaires“. Bandome išvystyti kontaktą ne tik tarp direktorių ir Švietimo tarybos, bet tiesiogiai su mokytojais, kad jie jaustųsi viso šio darbo dalimi.

— Švietimo tarybos sudėtis didelė, kaip sekasi dirbti kartu? Ar visi išpareigoja ir padeda dirbti, ateina su geromis ir praktiškoms idėjoms, patarimais?

— Turime nepaprastai gerą, labai darbščią Švietimo tarybą. Visi esame pasiskirstę į savo sritis. Turime 14 narių, kurie savo specifines užduotis kruopščiai atlieka, dirba daugelį valandų ir paaukoga nemažai savo asmenišką laisvalaikio.

— Lietuanistinis auklėjimas yra ne tik Švietimo tarybos, bet ir visos visuomenės atsakomybė. Ko laukiame ir pagidaujate iš mūsų?

— Lietuvių charta sako, kad liuanistinis švietimas yra remti mokyklas ne vien finansiškai, bet ir joms kitais būdais padėti, ypač reikėtų skatinti vaikus jas lankyti. Tėvai turėtų raginti vaikus, seneliai – vaikičius. Švietimo taryba iš savo pusės turi stengtis, kad mokyklos būtų patrauklesnės. Tuo būdu turime visi bendradarbiauti, išvystyti tamprų ryšį

— Švietimo tarybos sudėtis didelė, kaip sekasi dirbti kartu? Ar visi išpareigoja ir padeda dirbti, ateina su geromis ir praktiškoms idėjoms, patarimais?

— Švietimo tarybos sudėtis didelė, kaip sekasi dirbti kartu? Ar visi išpareigoja ir padeda dirbti, ateina su geromis ir praktiškoms idėjoms, patarimais?

— Švietimo tarybos sudėtis didelė, kaip sekasi dirbti kartu? Ar visi išpareigoja ir padeda dirbti, ateina su geromis ir praktiškoms idėjoms, patarimais?

— Švietimo tarybos sudėtis didelė, kaip sekasi dirbti kartu? Ar visi išpareigoja ir padeda dirbti, ateina su geromis ir praktiškoms idėjoms, patarimais?

— Švietimo tarybos sudėtis didelė, kaip sekasi dirbti kartu? Ar visi išpareigoja ir padeda dirbti, ateina su geromis ir praktiškoms idėjoms, patarimais?

— Švietimo tarybos sudėtis didelė, kaip sekasi dirbti kartu? Ar visi išpareigoja ir padeda dirbti, ateina su geromis ir praktiškoms idėjoms, patarimais?

— Švietimo tarybos sudėtis didelė, kaip sekasi dirbti kartu? Ar visi išpareigoja ir padeda dirbti, ateina su geromis ir praktiškoms idėjoms, patarimais?

— Švietimo tarybos sudėtis didelė, kaip sekasi dirbti kartu? Ar visi išpareigoja ir padeda dirbti, ateina su geromis ir praktiškoms idėjoms, patarimais?

CLASSIFIED GUIDE

RE/MAX GREIT PARDUODA
REALTORS
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6100
 Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią staigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainivimas nemokamai.

HELP WANTED
TRUCKERS
 OWNER/OPERATORS
 Lease Purchase Available
 Needed to pull our trailers. We offer mileage pay, discount fuel, teamster benefits and more. Recruiter available for application and interview. Call 312-354-4200 Ex 211. Must speak fluent English. equal opportunity employer m/f

MISCELLANEOUS
A VILIMAS MOVING
 Tel. 376-1882 ar 376-5996
 10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
 3200 1/2 W. 95th Street
 Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.
 Licensed, Insured — Bonded
436-6937
 Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
 V. Tautas Tamas

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
 Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiestyje. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

FOR RENT
 Išnuomojamas 1 mieg. kamb. butas, 2a., Villa Park; arti traukinio. Nuoma \$350.00 mėn. Parūpinama šiluma ir virtuvės įrenginiai. Tel. 941-8991. Skambinti vakarais.

Išnuomojamas 5 kamb. butas, \$300 mėn. vyresnio amžiaus porai arba vienai moteriai. Jokių gyvuliukų, jokių vaikų. Skambinti tel. 436-5216. Kalbėti su Rose, angliškai.

REAL ESTATE
KOMPIUTERIŲ
 pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarimus
J. BACEVIČIUS
 BELL BACE REALTORS
 INCOME TAX — INSURANCE
 6529 S. KEDZIE
 770-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATAISYMAI PIRKIMUI BEI PARDAVIMUI NUOSAVYBŲ.
 Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageldivimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užteit pas
BUDRAITIS REALTY
 6600 S. Pulaski
 767-0600

CMR KMECIK REALTORS
 7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
 Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutėi Ščerbaitei Mayer dūi sąžiningo patarimo ir veltui jūsų namų įkainivimui.

No. 934 - 67 ir Lawrence: 2 butų, 3 kamb. ir 1 mieg. kiekvienam bute; moderni virtuvė ir prausykla savininkui; atskiras apšildymas; nereikalingas remontas; 4 m. stogas ir žieminiai langai; naujas 2½ auto su atidamymu garažas. Tikrai \$45,900 pirmam paskambinimui - paskubėkite.

No. 978 — 55 ir Pulaski: gražus 4 mieg. 6 kamb. mūrinis namas; 1-¼ prausykla; įrengtas rūsys; 2½ auto garažas; gerame stovyje; St. Trib's. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?
 Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namą įvertinimui skambinkite skubiai — Jūsų
O'BRIEN FAMILY REALTY
 Tel. — 434-7100

6841 S. Talman Ave., \$59,900, parduodamas labai gražus 4 mieg. kamb. namas su valgomuoju kamb.; išisęs rūsys, 2 auto. garažas; arti Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios ir mokyklos. Šv. Kryžiaus ligoninės ir liuanistinių krautuvių. Primami konkretūs pasiūlymai. Skambinkite Beatty, Coldwell-Banker Real Estate 424-4666.

„RUGIAPJŪTĖ“ LIETUVIAI ŠOKĖJAI MILWAUKEE, WISCONSIN

HOLIDAY FOLK FAIR

Pasirodys 40 tautybių, tarp jų GINTARO šokėjų grupė iš Toronto. SPINDULYS iš Lemonto ir KLUMPĖ iš Wisconsin. Tuo pačiu metu vyksta tautinės parodos, tarptautinė mugė, visokių valgių ragavimas ir daug daugiau... Lietuviai šįmet pasirodys ypatingame vaidmenyje, kaip pagrindiniai šokėjai ir kultūrinii eksponatų paruošėjai.

ŠOKIŲ SPEKTAKLIAI VYKSTA:

PENKTADIENI, lapkričio 20 6:00—8:30 v.v. **ŠEŠTADIENI, lapkričio 21 1:30-8:00 p.p.**

SEKMADIENI, lapkričio 22 1:00—6:30 p.p.

„GINTARO“ ŠOKĖJŲ GRUPĖS SPEKTAKLIS ŠEŠTADIENI, lapkričio 21 9:00 v.v.

VAIKŲ PROGRAMA SEKMADIENI, lapkričio 22 3:00 p.p.

EASY PIEROGI MAKER

With the help of my form no need to pinch with fingers to make all same size pierogi.

2 Forms to choose from. Each form \$10.00
 Makes 20 pcs. — Small pierogi
 14 pcs. — Large pierogi
 Send \$10.00
 To J. Chyplacz
 6353 W. School St.
 Chicago IL 60634 298-6675

WDA RESTAURANT 2617 W. 71st St. CHICAGO, ILL 60629
 PARAMA FOOD & LIQUORS 2634 W. LITH. PLAZA CHGO, IL 60629

PIEROGI KING

SUJUNGTI JĖGAS LAISVEI

Vytauto Jokūbaičio Vliko vicepirmininko pranešimas seime

Šiame savo pranešime nekalbėsiu apie politines grupes, sudarančias Vliko tarybą ir santykiavimą tarp jų. Mums visiems yra tai gerai žinoma. Bet tegul man būna leista, nors trumpai, pasidalinti mintimis su jumis apie organizacijas neįeinančias į Vliko tarybos sudėtį, bet vienokiu ar kitokiu būdu palaikančias santykius su Vyriausioju Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu.

Vlikas palaiko nuoširdžius savitarpio respekto dvasioje santykius su diplomatine ir konsularine tarnyba.

Santykiai su bažnytine katalikų hierarchija yra glaudūs ir nuoširdūs. Lietuviai vyskupai ir kiti dvasiškiečiai dalyvauja Vliko seimuose, savo sveikinimuose patvirtina Vliko vedamą Lietuvos laisvinimo liniją. Šv. Sostas nepripažįsta Lietuvos okupacijos. Šv. Tėvas Jonas Paulius II sutarkė Seinų lietuvių sielovados reikalus, vėl yra leistos lietuviškos pamaldos Seinų bazilikoje. Popiežius, įvertindamas Vliko veiklos darbą ir pirmininko dr. K. Bobelio pasiūlytą Lietuvos laisvinimo darbą, apdovanojo jį ordinu.

Artimus santykius palaiko ir Vliko veiklą remia jau daugiau kaip 40 metų senųjų lietuvių įkurta Amerikos Lietuvių Taryba, kuri atliko ir atlieka daug darbų Lietuvos laisvinimo byloje. Praeityje Altas rėmė Vliko veiklą ir finansiškai, o dabar veikia sutartinai Lietuvių teisėms ginti komitete. Talkina informuodami JAV-bių valdžios pareigūnus ir visuomenę, išsiųsdami tūkstančius laišku apie Lietuvos okupaciją. Leidžia naudotis Altos būstinės patalpomis Vliko tarybos ir komisijų posėdžiams. Vieni kitus papildydami siekiame to paties tikslo — laisvos ir nepriklausomos Lietuvos. Mūsų santykiai yra geri ir darnūs.

Lietuvių karių veteranų sąjungos Ramovės skyriai ir nariai visokeriopai remia Lietuvos laisvinimo veiksnių kovą ir reiškia norą visais galimais būdais ir priemonėmis kaip ir Vlikas kovoti prieš Lietuvos okupantą — Sovietų Sąjungą, iki bus pašalinta iš Lietuvos okupacinė valdžia ir atstatyta laisva, nepriklausoma Lietuvos valstybė. Mes matome nemažą būrį ramovėnų Tautos Fondo aukotojų eilėse. Ramovėnai savo suvažiavimuose visuomet pareiškia pritarimą Vliko veiklai. Lietuvių karių veteranų sąjunga Ramovė turi daug skyrių JAV, Kanadoje, Australijoje ir Europoje. Tai yra tvirtas vienetas kovoje su okupantu. Vlikas įvertina jų pastangas ir norą palaikyti ryšius su Lietuvos laisvės bylai palankiais kraštų valdžios asmenimis bei visuomene, informuojant apie Lietuvos okupanto daromas skriaudas Lietuvai ir lietuvių tautai.

Lietuvos Šaulių sąjungos organizacijos nariai visokeriopai remia Vliko veiklą, ne vienas dalyvauja Tautos Fondo atstovybėse rinkdami lėšas Vliko uždavinių įgyvendinimui ir patys aukoja. Beveik visi Vliko seimo rengimo komitetai neapsiejo be jų pagalbos, tad ir šio

Vliko seimo rengimo komitetui vadovauja Vilniaus šaulių rinktinės Kanadoje pirm. Juozas Šiaučiuolis. Jam talkina kun. St. Šileika, K. Toliušis, P. Gabrys, Kasperavičius, A. Mylė ir kiti Mindaugo šaulių kuopos nariai. Malonu matyti Lietuvos Šaulių sąjungos organizaciją talkinant Vlikui ir palaikant gražius santykius.

Su bendru Amerikos lietuvių šalpos fondu santykiai taip pat yra palaikomi. Reikalui esant Vlikas jam talkina įvertindamas Balfo atliekamą šalpos darbą, jo pastangas ir ištiesią pagalbą rėmiant naujiems pabėgėliams bei ateiviams iš okupuotos Lietuvos.

Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjungos vadovybė laikosi veiksnių nusistatytos linijos, nepritaria bendradarbiavimui su okupuotos Lietuvos pareigūnais, iškvietimui ar santykiavimui su sporto komandomis iš okupuotos Lietuvos. ŠALFAS stengiasi išlaikyti lietuvių sportuojantį jaunimą tautiška lietuviška, stiprų dvasiškai ir tvirtą fiziškai.

Lietuvos Vyčiai, daug narių ir itakos į JAV visuomenę turinti Amerikos lietuvių organizacija. Jų įnašas gana didelis Lietuvos byloje. Mūsų santykiai yra draugiški ir nuoširdūs, mes tikimės ir ateityje jų paramos Tautos Fondui ir Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui.

Vlikas taip pat palaiko ryšius su didelės itakos į Kanados parlamentą turinčia Kanados Pabaltiečių veteranų lyga. Jie savo memorandumais Kanados vyriausybei daug pasitarnauja Pabaltijo valstybių okupacijos nepripažinimo ir laisvinimo byloje.

Vlikas sutartinai dirba Pabaltiečių santalkos komitete, būdamas to komiteto nariu. Graipus bendradarbiavimo dėka buvo suruoštas teismas Sovietams Kopenhagoje, laisvės išvyka Baltijos jūra iš Stokholmo į Helsinkį, Vienos demonstracijos ir šiais metais įsteigtas bendras Pabaltiečių biuras Strasburge Prancūzijoje, kad būtų galima tvirtiau kelti Pabaltijo išlaisvinimo klausimą ir palaikyti ryšį su Europos parlamentu.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdžia užmiršo savo paskirtį, kuri yra nusakyta Lietuvių chartoje, ir pradėjo eiti pavojingai jai keliu, norėdama apimti tas veiklos sritis, kurios jai nepriklauso, primiršdama lietuvių, ne jungdama, bet skaldydama lietuvių visuomenę ir noras perimti Vliko politinę veiklą darosi kaip atskira valstybė valstybėje. Bet Vliko taryba laikydama Vliko statuso bendrųjų nuostatų 2 paragrafu kviečia PLB pirminką į tarybos posėdžius dalyvauti patariamuoju balsu. Vliko valdžia bendrė ir bando išlyginti atsiradusią įtampą, o tai galima, tik reikia PLB pirminkui atšaukti viešai savo įžeidžiantį 1986 m. lapkričio 24 dienos laiško turinį Vliko seimo atstovams Londone. Vlikas siekia visų lietuviškų veiksmų nuoširdaus sutarimo, vieningumo ir koordinuoto darbo.

Vliko santykiai su atekirų kraštų Lietuvių Bendruomenėmis ir visuomene, su Kanados geri ir sutartinai. Kanados lietuvių gausiai aukoja Tautos Fondui, pritardami Vliko veiklai. LB Kanados krašto valdybos pirm. Alg. Pacevičiui prašius paskirti Vliko ryšininką į jų valdybą, toks atstovas buvo

Vliko prezidiumas šių metų seime Montrealyje, Kanadoje. Iš kairės kalba Vliko valdybos vicepirmininkas V. Jokūbaičis, prezidiumo pirm. K. Burba, Vl. Soliūnas, St. Jakaitis, M. Pranevičius, J. Norvaiša-Girinis ir dr. J. Stiklorius.

Nuotr. A. Kalvaičio

paskirtas. Šio Vliko seimo rengimo komiteto vicepirmininkas yra LB Montreolio skyriaus pirmininkas A. Štaškevičius.

Venecuelos LB krašto valdybos pirmininkas Henrikas Gavorškas yra ir Vliko atstovas. Santykiai yra draugiški.

Prancūzijos LB krašto valdybos pirmininkas Ričardas Bačkis remia Vliko veiklą. Inž. Venskų yra Vliko atstovas ir talkina Klimaičiui.

Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos vadovybė su pirm. J. Alkiu artimai bendradarbiauja su Vliku — surengė 1986 m. Vliko seimą Londone, padeda leisti ir platinti Eltą anglų kalba Europoje. Didžiosios Britanijos lietuvių nuoširdžiai aukoja Tautos Fondui.

Australijoje Adelaidės, Melbourno ir Sidnėjaus LB apylinkių nariai yra įsijungę į Tautos Fondo atstovybės eiles, nuoširdžiai pritaria ir remia Vliko veiklą, kaip Melbourno LB apylinkės valdybos pirmininkas K. G. Lynikas sveikina Vliko pirmininką ir dėkoja už visas Vliko pastangas Lietuvos laisvinimo byloje. Tai vis gražūs atsiliepiamai, pritarimai ir paskatinimas tolimesnei Vliko veiklai.

Su JAV LB krašto valdžia santykiai nepasikeitė, veikiamie sutartinai Lietuvių teisėms ginti komitete nuo įsteigimo dienos. Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės vadovybė ir nariai stipriai remia Vliko veiklą ir gausiai aukoja Tautos Fondui. Pr. metais grupė RLB narių, vadovaujama valdybos pirmininko dr. Vytauto Dargio, aktyviai dalyvavo Vienos demonstracijoje, prisidedama prie jos pasiekimo. Pirmininkas visuomet dalyvauja ir pasveikina Vliko seimą.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai, vadovaujami dir. A. Šmito, dalyvavo Vienos demonstracijoje, apsiėmę lietuvių tautiniais drabužiais ir nešdami gausybę plakatų atkreipė visų dėmesį, savo dalyvavimu prisidėjo prie demonstracijos pasiekimo ir Lietuvos vardo garsinimo.

Didžioji išeivijos lietuvių spauda nuoširdžiai remia Vliko veiklą, įvertina jo pastangas Lietuvos laisvinimo byloje ir garsina. Už tai Vlikas lietuviškajai spaudai ir jos bendradarbiams yra dėkingas.

Vlikas tęsia ir vykdo duotus tautos įsipareigojimus ginti Lietuvos laisvę, nes pačios tautos

veikla yra okupanto slopinama. Mes turime bombarduoti amerikiečių ir kitų kraštų spaudą savo straipsniais, keliant Sovietų daromas skriaudas lietuvių tautai. Prašykime JAV kongresmanų, senatorių, JAV vyriausybės, parlamentų atstovų, kad reikalautų Lietuvai laisvės. Tai atlikti turime stengtis pritraukti ne tik organizacijas, bet ir paskirus šiam uždaviniui tinkančius visuose pasaulio kraštuose gyvenančius lietuvius.

Nepamirškime ir jaunimo auklėjimo organizacijų — skautų, ateitininkų ir kitų, kuriems yra skiepijama tėvynės meilė, nes jie yra mūsų ateities pagalba Lietuvos laisvinimo ilgoje kovoje.

Baigdamas noriu pakartoti pora eilučių iš Vliko deklaracijos, kur primena ir pabrėžia mūsų nepalūžtantį užsiprymą ir įsipareigojimą laisvės kovai. Cituoju: „Lietuvos kova už tautos laisvę ir savą valstybę nesikeičia. Ji yra nuolatinė, visuotinė, besąlyginė ir vedanti į pergalę“.

Tad sujunkime jėgas ir vieniną dirbkime, kol taps laisva ir nepriklausoma mūsų tėvynė Lietuva!

mūsų moterys Eliutė Skališienė, Sigutė Damašienė, dr. Palmyra Janušonienė, neatsilikimo nuo mamos ir Gintas Janušonis, o taipgi daug jėgų atidavė ir Mary Happ. Daug kas papildė žinias apie mūsų tautos vaivą, gerą skonio pajautimą bei aukštą jos kultūrą.

Dar kartą nuoširdžiai kviečiame visus lietuvius, lankantis lapkričio 20-22 Folk Fair festivalyje, neaplenkti ir šios tikrai vertos dėmesio parodos, Milwaukee, 411 E. Wisconsin Ave., Winmar Bldg.

Kitos reklaminės parodos yra centre Second and Wisconsin Ave., Plankington Bldg. vitrine, miesto rotušės pagrindinėje menėje ir apskrities teismo rūmų 111 aukšte prie apskrities viršininko kabineto.

Milda Neumanienė

LIEUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Alfonso Sesplaukis-Tyruolis

Ką Lietuva yra davusi kitų tautų literatūrai savo istorija, gamtovaizdžiu ir žmonių papročiais pirmą kartą panagrėnėta Alfonso Sesplaukio-Tyruolio knygoje

LIEUVA PASAULINĖJE LITERATŪROJE

Išleido Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Chicagoje. 244 psl. Knygos kaina 8 dol. su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai moka 10.14 dol. Gaunama DRAUGE ir pas knygų platintojus.

MOSŲ KOLONIJOSE

Milwaukee, Wisc.

ALG. KEZIO MENINĖS FOTOGRAFIJOS PARODA

Lapkričio 11 d. čia įvyko iškilmingas Alg. Kezio meninės fotografijos parodos atidarymas, i kurį susirinko daugiau 100 žmonių.

Alg. Kezys visiems susirinkusiems dalyviams padėjo už gausių dalyvavimą ir trumpai papasakojo apie save bei šiuo jo darbų tematiką. Lietuvą paliko būdamas 17 metų amžiaus. Ir dabar po 40 metų pirmą kartą buvo nuvykęs į Lietuvą 10 dienų vizitui pas savo seserį. Tos viešnagės metu foto objektyvo pagalba ir menininko pajautimu paruošė puikių paveikslų, atspindinčių Lietuvos peizažą, žmones, jautriai

Algimanto Kezio nuotraukų paroda Milwaukee atidant.

A.†A. WALTER J. KALVAITIS

Gyveno Marquette Park apylinkėje. Staiga mirė 1987 m. lapkričio 17 d., 3 val. p.p. sulaukęs 57 m. amžiaus.

Gimė Čikagoje. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Dale Ann C. Suchy, sūnus Joseph, duktė Ann Marie Grygiel, žentas John, motina Constance Kalvaitienė, brolis Michael, brolienė Veronica, sesuo Emily Kacka, svogeris John ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Lietuvių Šaulių sąjungai, Lietuvos Vyčiams, Marquette Parko Namų Savininkų draugijai ir parapijos bažnyčios komitetui. Buvo pirmininkas Šv. Vardo draugijos, taip pat past-commander Dariaus ir Girėno Posto 271. Priklausė taip pat Veteran of Korean Conflict, Telephone Pioneers of America, IBOEN 1859 ir Knights or Columbus (Card. Mundelein Council 3024).

Kūnas pašarvotas penktadienį, lapkričio 20 d. nuo 1 iki 9 val. vak. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks lapkričio 21 d. šeštadienį. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnus, duktė, motina ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. VLADUI PAŠKEVIČIUI

staiga mirus, jo žmonai ALDONAI ir dukrai GENOVAITEI su vyru ir vaikais, likusiems giminėms ir draugams nuoširdžią užuojautą reiškia.

Viktorija Jonikienė
Kristina ir Ramūnas Vidžiūnai
Danutė, Jurgis ir Dainius Vidžiūnai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIEŠČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

PAIEŠKOMI ASMENYS:

Pilkauskas Albinas sūnus Antano gimęs 1922 m. ir Pilkauskas Jonas sūnus Antano gimęs 1926 m. Paieško sesuo Milda Pilkauskaitė. Prašau rašyti:

Mečys Slavinskas
19 Iris Lane
New-Hyde Park, N.Y. 11040

x Keturių laureatų literatūros vakaras Chicagoje įvyks lapkričio 27 d., penktadienį, Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje. Šiame Lietuvos krikšto sukakties renginyje savo kūrybą skaitys šiais metais literatūros konkursus laimėjęs ar literatūros premijas gavę rašytojai: Bern. Brazdžionis, Leonardas Andriekus, Česlovas Grincevičius ir Anatolijus Kairys. Kazys Bradūnas yra šio vakaro organizatorius ir programos vedėjas – komentatorius.

x Būkime Romoje ši penktadienio vakarą. Jaunimo centro kavinėje 7:30 v.v. bus rodoma video juosta, kurią padarė Vatikano televizijos studija. Joje rodomos Lietuvos krikšto sukakties minėjimo įvykiai Romoje. Vakaronę ruošia Chicago's sendraugiai ateitininkai.

x Danutė Korzonienė, ilgametė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos reikalo vedėja, nuo š. m. lapkričio 1 d. iš šių pareigų pasitraukė.

x Nijolė Balzariene, Gražina Gražienė, Rita Penčilyienė, Danutė Puodžiūnienė ir Birutė Jasaitienė sudaro „Grandis“ tautinio ansamblio motinų komitetą, kuris talkina ansamblio vadovei Irenai Smiļiauskienėi. Šiuo metu visas rūpestis yra sukauptas gražiai priimti ir pavaišinti ansamblio tradicinio vakaro svečius. Vakaras bus šį šeštadienį 7 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x Čiurlinio simfoninė poema „Jūra“ sukurtą dideliu simfoniniu orkestru su vargonais. Poema labai turtinga muzikinėmis temomis. „Jūrai“ būdingi platūs vaizdai, jungiantys įvairią teminę žaizgą, polifoninė technika, sudėtinga ritmika ir subtili instrumentuotė. Čiurlionis laikomas savitu Vakarų Europos neoromantinės krypties atstovu. Jo kūrinį „Jūra“ bus labai reta proga išgirsti simfoniniame koncerte, kurį diriguos Arūnas Kaminskas, lapkričio 28 d., 7:30 val. vak., Morton mokyklos teatro salėje, 2433 S. Austin Blvd., Ciceroje.

x Kalakutas bus skanus, bet nepamirškime atvykti į šokių lapkričio 26 d. 7:00 v.v. Jaunimo centre. Ruošia Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjunga. Gros du lietuviški orkestrai.

x „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ knygų įvairiomis kalbomis, o taip pat padėkos laišku iš įvairių kraštų paroda bus atidaryta ketvirtadienį, lapkričio 26 d., tuoj po Br. Kviklio paruoštos „Krikščioniškoji Lietuva“ parodos atidarymo. LKB Kronikos paroda vyks Jaunimo centro I-mo aukšto klasėje. Visi kviečiami šia paroda aplankyti.

x Jaunimo centro valdyba savo paskutiniame posėdyje nutarė dar prieš žiemos šalčius į mažąją salę įvesti naują ir atskirą apšildymą. Projektas brangus, bet reikalingas. Taip pat visuomenė prašoma sugrąžinti laimėjimų bilietų šakneles. Traukimas bus gruodžio 6 d. jubiliejinio pokylio metu. Del vietų rezervacijų skambinti į Jaunimo centrą.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nušimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI 7-7747.

x Chicagos Lietuvių Opera Lietuvos krikščionybės jubiliejaus proga rengiamame koncerte atliks V. K. Banaičio operos „Jūratė ir Kastytis“ pirmąjį veiksmą išsiai. 1972 metais statytoje operoje šis veiksmas buvo trumpintas. Kūrinio orkestracijai šiam koncertui parašė muz. Arūnas Kaminskas. Koncertas bus šeštadienį, lapkričio 28 d., 7:30 val. vak. Morton aukšt. mokyklos salėje Cicero. Bilietai gaunami Vaznelių parduotuvėje.

x Mary Kinčius, Chicagos Katalikų federacijos apskrities sekretorė ir Nekalto Prasiždėjimo parapijos raštinės vedėja, rūpinasi informacijos paruošimu ryšium su Katalikų federacijos kongresu Chicagoje lapkričio 27-28 dienomis. Tuo reikalu ji yra išsiuntusi apskrities valdybos vardu specialius kvietimus visiems Chicagos ir apylinkių dvasiškiams, raginant juos dalyvauti kongreso programoje.

x Muz. Faustas Strolia, Lietuvos vyčių choro dirigentas, Chicagos aukšt. lituanistikos mokyklos ir Dariaus ir Girėno lituanistikos mokyklos mokytojas, lapkričio 16 d., 7:30 val. gatvėje, prie „Ner“ mokyklos, pravažiuojant autobusu buvo sunkiai sužalota galva, sužeidę kaktikaulis ir netektę kairio kraujo. Gydomas Šv. Kryžiaus ligoninėje.

x Jonui Paukščiui, Lietuvos Vyčių ir Dariaus-Girėno posto veikėjui, buvusiam pirmininkui, pagerbimas bus The Landmark banketu salėje lapkričio 20 d., penktadienį, 6:30 val. vak. Vakariene ir pagerbimą rengia Lietuvos Vyčių 24 kuopa, kurios pirmininkė yra Aušra Padalino. Vietas galima užsisakyti skambinant Aušrai Padalino tel. 767-2400 arba Bruce Neberieza tel. 582-6741.

x Savanoris-kūrėjas Juozas Tamulis, minint nepriklausomos Lietuvos kariuomenės 69 metų atsikūrimo sukaktį, tars žodį prie Laisvės kovų paminklo, pagerbiant žuvusius kovotojus už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę lapkričio 22 d. Jaunimo centro sodyboje.

x Patricija Bakūnienė, Balzeko Lietuvių kultūros vaikų muziejaus direktorė, gruodžio 5 d. 10 v.r. praves vaikams nuo 4-12 m. pamoką, kaip pasidaryti lietuvišką saldaininę pirklę. Visus saldumynus duoda muziejus. Lėšas tam parūpino muziejaus Moterų gildija.

x Inž. Algirdas Idika, išbuvęs pusantrų metų viešnageje pas savo dukterų šeimas ir pažįstamus JAV-ėse, grįžta atgal į Braziliją. Jo adresas bus: Rua Taquaritinga 152, 11750 Peruibe, S.P., Brazil.

x Kazys Ulevičius, Crystal Lake, Ill., su prenumeratos prašymo mokesčiu atsiuntė ir 20 dol. dienraščiui paramai. K. Ulevičių skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Vysk. Paulius Baltakis teiks Sutvirtinimo sakramentą ateinančių metų balandžio 10 d. Chicagos ir apylinkių lietuviams. Sakramentą teiks lietuvių kalba. Suaugusieji iki gruodžio 1 d. gali registruotis pas kun. Leoną Zaremą, SJ, jaunieji – savo lituanistinėse mokyklose arba pas Jolandą Morkaitienę tel. 968-7377 po 6 val. vakaro.

x Sol. Timothy Freerer, tenoras dainininkas iš Chicagos, šiuo metu gyvenąs Philadelphiaje, kur ruošia operų partijas, dainuos jubiliejiname koncerte Kastyčio partiją iš Banaičio operos „Jūratė ir Kastytis“. Koncertas bus lapkričio 28 d. 7:30 val. vak. Morton mokyklos teatre, 2423 S. Austin Blvd., Cicero. Jį rengia Lietuvos krikšto jubiliejaus komitetas užbaigiant minėti 600 metų sukaktį.

x Lietuvos generaliniam garbės konsuliui pageidaujant, numatoma Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 m. jubiliejaus paminėjimą rengti vasario 18 d., ketvirtadienį, Illinois universiteto patalpose. Šis minėjimas visai nesuskirstų su rengiamu minėjimu lietuvių visuomenei. Marijos aukšt. mokykloje. Į šį minėjimą būtų kviečiami konsularinio korpuso nariai, miesto ir valdžios atstovai, universiteto vadovybė, mums draugiškų pavergtų tautų, amerikiečių spaudos ir mūsų organizacijų atstovai. Tai būtų pirminis toks bandymas.

x Komp. Julijus Štarkos kūrinys „Tušti paliktieji namai“, kurio eilės yra poeto Kazio Bradūno, bus atliktas koncerte, kuris bus lapkričio 28 d., 7:30 val. vak. Morton mokyklos teatro salėje Lietuvos krikščionybės jubiliejaus šventės metu. To koncerto bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71st. St., kartu ir su autobusu bilietais.

x Birutė Jasaitienė, PLB vicepirmininkė švietimo ir tautinio auklėjimo reikalams, lapkričio 24 d. išvyksta į Australiją paruošti kai kurias detales Pasaulio Lietuvių jaunimo kongresui, kuris vyks šių metų pabaigoje ir ateinančių metų pradžioje. Ji aplankys didžiulias lietuvių gyvenvietes Australijoje.

x Muz. Antanas Linas kartu su K. Skaisgiriu ir dr. L. Šimūčiu suorkestravo kūrinus, kuriuos giedos Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje šeštadienį, lapkričio 28 d., 12 val. A. Linas vadovauja bažnytiniam chorui. Taip pat giedos Bethoveno ir Haendelio kūrinius.

x Dail. Viktoro Petravičiaus skulptūros ir medžio raizinių-grafikos paroda bus Michigan mieste, Indiana, Community Center for the Arts Lubeznik galerijoje nuo lapkričio 20 iki gruodžio 30 d. Dailininko pristatymas bus lapkričio 22 d., sekmadienį, nuo 2-4 val. p.p. Parodoje bus išstatyta paskutiniųjų metų 20 kūrinių.

x Lietuvos krikščionybės jubiliejaus simfoniniu koncertu susidomėjimas plečiasi ir amerikiečių tarpe. Dalyvaus muzikos kritikai, dirigentai. Lietuviai kviečia savo darbo bendradarbius, giminačius. Gražų pavyzdį rodo šeimos, planuodamos atsilankyti į koncertą su vaikais ir anūkais. Šis koncertas yra mūsų muzikos genijų pasididžiavimas. Į koncertų salę eis specialūs autobusai. Koncertas vyks lapkričio 28 d., šeštadienį, Morton aukšt. mokyklos salėje Cicero. Simfoninio koncerto dirigentas Arūnas Kaminskas.

x Marija Macevičienė ir Vytautas Sinkus iš Chicagos, Ill., pratesdami „Draugo“ prenumeratą, kiekvienas pridėjo po 15 dol. auką. Labai dėkojame.

Tenoras sol. Timothy Freerer, kuris atliks „Jūratės ir Kastyčio“ operos partiją koncerte Morton mokyklos salėje.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

JUBILIEJAUS KOMITETO POSĖDIS

Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komitetas lapkričio 17 d. turėjo posėdį Jaunimo centre. Posėdį pravedė pirm. J. Kavaliūnas.

Apie pamaldas Šv. Antano bažnyčioje pranešė kun. J. Šarauškas. Pamaldas celebruos vysk. P. Baltakis, vysk. V. Brizgys ir vysk. A. Deksnys. Arkiv. P. Marcinkus negalės atvykti. Choras padidintas su instrumentiniu ansambliu. Chorui vadovaus muz. M. Prapuolenis. Užsakyti „Drauge“ specialūs vokaliai. Bus parūpinti ir lankstinukai. Numatoma pasirašyti peticiją Gorbačioviui, kad gražintų Vilniaus katedrą, Šv. Kazimiero bažnyčią.

Šv. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje koncelebruos lietuviai vyskupai ir vysk. Abramovičius. Pamokslą sakys vysk. A. Deksnys. Giedos parapijos choras su instrumentų palyda. Tam stropiai ruošiamasi. Orkestre bus 16 žmonių. Kun. A. Zakarauskas priminė, kad religine prasme jubiliejaus pamaldos bus ypač reikšmingos. Marquette Parke jos bus įamžintos vaizdajuostėje. Čiagai pamaldos yra paruošta 4000 giesmynėlių.

Bus užsakyta daug autobusų vykti į pamaldas katedroje. Ten giedos 120 amsenų choras. Diriguos pasikeisdami trys choro vadovai: R. Klėrienė, E. Saka-

dolskienė ir O. Mikulskienė (kanklėms ir birbynėms). Buvo numatytas bendro giedojimo dirigentas F. Strolia, bet jis buvo sužeistas ir pateko į ligoninę.

Aukas neš V. Skuodis, gen. kons. J. Daužvardienė, gen. kons. V. Kleiva, J. Kavaliūnas. Bus nešama Lietuvos žemės, Rūpintojėlis, duona, vynas. Tarp garbės svečių numatyti ir trys paskutinės Lietuvos vyriausybės ministrai: A. Damušis, M. Mackevičius ir B. Vitkus. Kardinolui jubiliejaus medalį neš L. Stukienė su jaunimo palyda. Pakviesti keturi televizijos kanalai filmuoti. Filmuos ir lietuvių bažnyčiose. A. Plenys darys iškilmių vaizdajuostę. Katedros pamaldose bus nešamos lietuvių organizacijų vėliavos. Dalyvaus ir „Grandis“ šokėjų apie 50, apsirėngusių tautiniais rūbais, jie neš žvakės. Svarbu katedroje pamaldas pradėti ir baigti laiku, nes katedra tą dieną turi dar ir savo pamaldas.

Vaišes Jaunimo centre paruos L. Matulevičienė. Numatoma arti 360 svečių. Po parodos atidarymo vaišes paruos M. Stončienė. Penktadienį aklademijos metu bus priimti sveikinimai, įteiktos premijos, literatūrinis vakaras. Numatyta, kad viskas neturi ilgiau užsitęsti kaip pora valandų. Posėdyje aptartos visos minėjimo smulkmenos. Koncerte orkestras, salės nuoma, kelio-

nės, gaidų paruošimas, honorarai solistams, apdrauda sudarys išlaidų 34,000 dol. Vien orkestrui reikės sumokėti 27,000 dol.

E. Sakadolskienė painformavo apie katedros pamaldų muzikinę pusę. Koncertas bus ypatingai aukšto lygio, kokio jau daug metų nebuvo ir kokio greit nebus. Turtinga programa, stiprūs dainininkai, pajėgus orkestras, koncertas tinkamoj vietoj, kur būna lietuvių operos.

Posėdis tęsėsi daugiau kaip tris valandas. Viskas buvo smulkmeniškai numatyta ir aptarta.

Juoz. Pr.

MOTERS KELIAS ORGANIZACIJOS PRIEGLOBSTYJE

Gyvenamasis laikotarpis formuoja reikalavimus, norus, išpareigojimus ir tikslus. Tikslai organizuotas darbas duoda gerus rezultatus. Lietuvos moterys visuomet turėjo sugebėjimą dirbti organizacinį darbą. Jos mėgsta mąstyti, pasikeisti idėjomis kultūrinėje ir socialinėje plotmėje. Moterys nevengia išjūgti ir į politinį veikimą.

Lietuvių moterų organizacinė veikla prasidėjo prieš 80 metų, kai 1907 m. rugsėjo 23-24 d. buvo suaukštas pirmutinis Lietuvos moterų suvažiavimas Kaune. Tame suvažiavime dalyvavo apie 300 narių. Buvo svarstomos dar ir mūsų laikams labai aktualios problemos, pvz. apie moters profesinį išsilavinimą, moterų garbės apgyvinimą, moterų išpareigojimą priaugantioms kartoms, moterų organizavimąsi ir apie laikraščio leidimą. To suvažiavimo metu išryškėjo dvi pagrindinės organizacijos: Lietuvių Moterų sąjunga Vilniuje ir Lietuvių Katalikų sąjunga Kaune. Nežiūrint, kad moterys veikė skirtingose organizacijose, jos visuomet rado bendrą kalbą kilus svarbiems reikalams.

Prasidėjus antrajam pasauliniam karui ir daugeliui atsidūrus išeivijoje, lietuvių moteris pasiliko ištikima savo idealams ir principams. Globa vaikams, ligoniams, seneliams buvo pirmieji lietuvių moters pareigos. Puoselėjimas gimtosios kalbos, išsaugojimas tradicijų būsimoms kartoms buvo didelis lietuvių moters išpareigojimas. Todėl ir stovyklose, pasibaigus antrajam pasauliniam karui, moterys organizavosi į komitetus, norėdamos rasti tęstinumą buvusiosios lietuvių Lietuvoje organizacijos, arba kurti naujas, gyvenamajam laikotarpiui aktualias organizacijas. Lietuvių moters suėjo į artimą kontaktą su seseriškų bendro likimo tautų moterimis, kaip latvėmis ir estėmis. Didelio organizuotumo dėka 1947 m. kovo 8 d. Esslingene, Vokietijoje, buvo įkurta Pabaltijo Mo-

IŠ ARTI IR TOLI JAV VALSTYBĖSE

– Kun. Petri Barauskiui, MIC, Marianapolis ilgamečiui mokytojui, šiandien sueina 80 metų amžiaus. Jis yra gimęs 1907 m. lapkričio 19 d. New Jersey. Marijonas nuo 1935 m. Kunigu įšventintas 1939 m. sausio 22 d. Savo gyvenime yra buvęs vyresnioji Marianapolis, Thompson, Conn., ir Maria Hills, Clarendon Hills, Ill., Nors ir sulaukęs brandaus amžiaus, jis jaučiasi gerai ir atlieka visas vienuoliškas, mokytojo ir kunigo pareigas.

– 1988 m. sausio 17 dieną Los Angeles lietuviai iškilmingai paminės generalinio garbės konsulo Vytauto Čekausko konsularinės tarnybos dešimtmetį. Šios šventės rengimo komitetą sudaro: Jonas Petronis – pirmininkas, Rimtautas Dabys, dr. Rolandas Giedraitis, Vladas Gylis, Vincas Juodvalkis, Albinas Markevičius, Antanas Mažeika, Lijūcija Mažeikienė, Julija Petronienė, Rūta Sakienė ir Alfonsas Tumas.

– Denverio lietuviai mokosi dainuoti ir dainoms susirenka kas antrą šeštadienį kiekvieno mėnesio 7 val. vak. pas Urbonus arba Aldoną Dambraviene. Lapkričio 14 d. bus pas Urbonus, o gruodžio 12 d. pas A. Dambraviene.

terų taryba. Tą patią dieną lietuviškas suformavo Lietuvių Moterų tarybą. Pabaltijo Moterų tarybos ir Lietuvių Moterų tarybos pirmininke buvo išrinkta dr. Marija Žilinskienė.

Atsivėrus durims tolimajai emigracijai ir dr. Marijai Žilinskienei išvykus į Ameriką, abiejų tarybų pirmininke buvo išrinkta Birutė Novickienė. Su Birutės Novickienės išemigravimu į JAV Pabaltijo Moterų taryba ir Lietuvių Moterų taryba buvo perkeltos savo veiklai į New Yorką.

Tarp 1949 m. ir 1953 m. buvo emigrantų įsikūrimo laikotarpis naujuose pasauliuose. Daugeliui buvo labai sunkus įsikūrimas naujuose namuose. Svetimas, nors ir svetingas kraštas, svetimą kalbą, sunkios, neįprasto darbo sąlygos ne vienam buvo sunkiai priprantama realybė. Lietuvių moteris nepasimetė naujoje situacijoje ir stengėsi prisitaikyti naujame gyvenime. Moterys rūpinosi savo jaunosios kartos auklėjimu ir išmokslinkimu. Kada dalinai įsikūrimo darbai buvo atlikti, lietuvių moteris vėl suskato organizuotis. New Yorkas tapo lietuvių moterų judėjimo centru. Atsikūrė Lietuvių Moterų taryba, pakeitusi savo vardą į Lietuvių Moterų atstovybę. 1959 m. lietuviškas buvo priimtos narėmis į pasaulinę moterų organizaciją, vadinamą General Federation of Women's Club. Nuo 1963 m. Lietuvių Moterų atstovybė pasivadino Lietuvių Moterų klubų federacija.

Lapkričio 22 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre Chicagoje L.M.K. federacijos Chicago klubas ruošia iškilmingą 40 metų L.M.K. federacijos įsikūrimo paminėjimą su akademija, menine programa ir vakariene. Pagrindinė to vakaro kalbėtoja, kuri tai progai atvyksta iš New Yorko, yra L.M.K. federacijos centro valdybos vicepirmininkė Saliomėja Valiukienė.

Ta proga laukiame didelio Chicago lietuvių dėmesio. Jolanda Kerelienė

Komitetas, surengęs kun. Jono Borevičiaus, SJ, auksinį kunigystės jubiliejų. Iš kairės: V. Momkus, A. Likanderienė, K. Milkovaitis, M. Marcinkienė, jubiliatas kun. J. Borevičius, S. Endrjonienė, J. Karšas, S. Plėnienė ir St. Baras.

Nuotr. J. Tamulaitis

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.